

**АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ
ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

**Анотований бібліографічний покажчик
трьома мовами**

Книга 3

Частина 1

**Медико-біологічні проблеми
фізичного виховання та спорту
(А-Г)**

Укладач Ірина Свістельник

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Анотований бібліографічний покажчик
трьома мовами

Книга 3

Частина 1

Медико-біологічні проблеми
фізичного виховання та спорту
(А-Г)

Укладач Ірина Свістельник

Видання 2-ге, перероблене і доповнене

ЛЬВІВ

УДК 796:016
ББК 91.9:75
А 22

Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського державного університету фізичної культури
(протокол № 5 від 5.02.2013 р.)

*Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і
туризму”
Започаткована 2009 року*

Автореферати дисертацій галузі фізичної культури і спорту : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Л. : [б. в.], 2014.– Кн. 3, ч. 1. „Медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту” (А–Г). – 69 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип. 1).

Рецензенти: д–р техн. наук, проф. Заневський І. П.;
д–р наук з фіз. виховання
і спорту, проф. Бріскін Ю. А.

У бібліографічному покажчику подано відомості про автореферати дисертацій кандидатів та докторів наук спортивної тематики та суміжних дисциплін, що зберігаються у фонді бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури. Стиль та мова збережені в авторській редакції.

Покажчик призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів ВНЗ фізкультурного профілю, факультетів фізичного виховання педагогічних ВНЗ та усіх тих, хто здійснює наукові дослідження в галузі фізичної культури та спорту.

ВІД УКЛАДАЧА

Бібліографічний покажчик авторефератів дисертацій галузі фізичної культури та спорту є продовжуваним науковим виданням. Його мета – допомогти дослідникам, молодим науковцям у роботі з фондом авторефератів дисертацій бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури.

До покажчика включено перелік авторефератів дисертацій як з основних спеціальностей галузі – 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт”, 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”, 24.00.03 „Фізична реабілітація”, так і з наукової спеціальності 13.00.04 „Теорія і методика фізичного виховання, спортивного тренування, оздоровчої та адаптивної фізичної культури”, а також з інших суміжних галузей, дотичних до фізичної культури та спорту.

У покажчику представлено такі види видань:

- автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук з різних галузей знань;
- автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук з різних галузей знань.

Бібліографічна інформація у покажчику згрупована за такими рубриками:

1. Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.
2. Теорія і методика спорту.
3. Медико-біологічні проблеми фізичної виховання та спорту.
4. Основи здоров'я.
5. Фізична реабілітація.
6. Педагогіка.
7. Психологія.
8. Спортивна термінологія.
9. Види спорту.

У межах рубрик бібліографічні описи розташовані в алфавітному порядку прізвищ авторів. Довідково-пошуковий апарат видання містить іменний покажчик, шифри спеціальностей, умовні скорочення **Інформаційний період становить від 1946 до 2014 рр.**

У зв'язку з великим обсягом документальних джерел бібліографічне видання поділене на книги, які у свою чергу – на частини (за алфавітом прізвищ авторів).

Усі пропозиції та зауваження просимо надсилати на електронну адресу: book@ldufk.edu.ua, відділ інформаційно-бібліографічної роботи.

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук:

1. Абабнех Мохамед.

Кінетика об'єму жовчного міхура за фізичних навантажень у дітей з дискінезією жовчно-вивідних шляхів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Абабнех Мохамед ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1998. – 18 с.

Анотація. Уперше встановлено розміри жовчного міхура у дітей різного віку та статі після динамічних та статичних фізичних навантажень різної потужності.

Ключові слова: кінетика, жовчний міхур, фізичні навантаження, діти.

Аннотація. Впервые определены размеры желчного пузыря у детей разного возраста и пола после динамических и статических физических нагрузок разной мощности.

Ключевые слова: кинетика, желчный пузырь, физические нагрузки, дети.

Annotation. The sizes of gall-bladder are first certain for the children of different age and floor after the dynamic and static physical loadings of different power.

Key words: kinetics, gall-bladder, physical loadings, children.

2. Абдул Вахаб Али Хаджем.

Повышение эффективности проявления силы средствами массажа : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Абдул Вахаб Али Хаджем ; ГЦОЛИФК. – М., 1985. – 20 с.

Аннотація. Научно обоснована методика тренувального масажу в вихованні фізичного качества – сили.

Ключевые слова: проявление силы, средства массажа, методика.

Анотація. Научно обгрунтована методика тренувального масажу у вихованні фізичної якості – сили.

Ключові слова: прояв сили, засоби масажу, методика.

Annotation. The method of training massage is scientifically grounded in education of physical quality are forces.

Key words: display of force, facilities of massage, method.

3. Абдумавлян Абдурахманов.

Влияние мышечной нагрузки различной продолжительности и кратности на водно-минеральный состав некоторых органов животных в условиях высокой

температуры : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.0013 „Физиология человека и животных” / Абдумавлян Абдурахманов ; ТГУ. – Ташкент, 1974. – 29 с.

Аннотация. Изучены особенности перераспределения воды и электролитов в отдельных органах при различной длительности и кратности мышечной нагрузки в различных температурных условиях.

Ключевые слова: мышечная нагрузка, температурные условия, особенности.

Анотація. Вивчені особливості перерозподілу води і електролітів в окремих органах при різній тривалості і кратності м'язового навантаження в різних температурних умовах.

Ключові слова: м'язове навантаження, температурні умови, особливості.

Annotation. The features of redistribution of water and electrolytes are studied in separate organs at different duration and multiplicity of the muscles loading in different temperature terms.

Key words: muscles loading, temperature terms, features.

4. Абрамов М. И.

Хронопневмометрические и пневмоскопические исследования внешнего дыхания человека (на примере спортсменов-пловцов) : автореф. дис. ... канд. биол. наук / М. И. Абрамов ; Ин-т физиол. НАН БССР. – Минск, 1967. – 21 с.

Аннотация. Разработана методика исследования дыхания человека, исследована зависимость между мощностью вдоха и объемом предшествующего выдоха. Выявлена сравнительная эффективность мощности вдоха при дыхании через нос и рот. Дана характеристика функционального состояния внешнего дыхания пловцов различной спортивной квалификации.

Ключевые слова: дыхание, методика исследования, эффективность мощности вдоха.

Анотація. Розроблена методика дослідження дихання людини, досліджена залежність між потужністю вдихання і об'ємом попереднього видиху. Виявлена порівняльна ефективність потужності вдихання при диханні через ніс і ротову порожнину. Представлена характеристика функціонального стану зовнішнього дихання плавців різної спортивної кваліфікації.

Ключові слова: дихання, методика дослідження, ефективність потужності вдихання.

Annotation. The method of research of breathing of man is developed, dependence is investigational between power of inhalation and volume of preceding exhalation. Comparative efficiency of power of inhalation is exposed at breathing through a nose and mouth. Description of the functional state of the external breathing of swimmers of different sporting qualification is Given.

Key words: breathing, research method, efficiency of power of inhalation.

5. Аванесов В. У.

Экспериментальное обоснование системы использования средств восстановления работоспособности в учебно-тренировочном процессе : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Виталий Усикович Аванесов ; ВНИИФК. – М., 1973. – 29 с.

Аннотация. Экспериментально обоснованы педагогические аспекты использования разнообразных средств и методов ускорения восстановительных процессов в тренировке высококвалифицированных спортсменов-легкоатлетов.

Ключевые слова: средства восстановления, работоспособность, тренировочный процесс.

Анотація. Експериментально обґрунтовані педагогічні аспекти використання різних засобів і методів прискорення відновних процесів у тренуванні висококваліфікованих спортсменів-легкоатлетів.

Ключові слова: засоби відновлення, працездатність, тренувальний процес.

Annotation. The pedagogical aspects of the use of various facilities and methods of acceleration of restoration processes are experimentally grounded in training of highly skilled sportsmen-athletes.

Key words: facilities of renewal, capacity, training process.

6. Айрапетова К. Г.

Корекція фізичного стану чоловіків другого зрілого віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення, підготовка у Збройних Силах” / Айрапетова Каріна Гаріківна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1997. – 24 с.

Анотація. Встановлено факти оптимізації фізкультурно-оздоровчих занять, регламентації фізичних навантажень за факторною структурою фізичного стану; удосконалено процес корекції фізичного стану і оцінки ефективності фізкультурно-оздоровчих занять на основі розробленої шкали оцінки результатів рухових тестів.

Аннотация. Определены факты оптимизации физкультурно-оздоровительных занятий, регламентации физических нагрузок за факторной структурой физического состояния; усовершенствован процесс коррекции физического состояния и оценки эффективности физкультурно-оздоровительных занятий на основе разработанной шкалы оценки результатов двигательных тестов.

Ключевые слова: физическое состояние, мужчины второго зрелого возраста, физкультурно-оздоровительные занятия.

Annotation. The facts of optimization of athletic-health employments, regulations of the physical loadings, are certain after the factor structure of bodily condition; the process of correction of bodily condition and estimation of

efficiency of athletic-health employments is improved on the basis of the developed scale of estimation of results of motive tests.

Key words: bodily condition, men of the second mature age, athletic-health employments.

7. Акбаров А. Э.

Возрастная характеристика функции внешнего дыхания у детей школьного возраста в покое и при выполнении различной мышечной деятельности в климатических условиях Узбекистана : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Акбаров Анвар Эргашевич ; Ин-т физиологии АН УзССР. – Ташкент, 1977. – 23 с.

Аннотация. Научная новизна исследуемой проблемы заключается в том, что функция внешнего дыхания не исследована на пловцах различных возрастно-половых групп, отсутствуют сведения о сезонных колебаниях ее показателей, не изучены показатели внешнего дыхания у школьников, занимающихся плаванием в условиях жаркого климата.

Ключевые слова: внешнее дыхание, дети школьного возраста, мышечная деятельность.

Анотація. Наукова новизна досліджуваної проблеми полягає в тому, що функція зовнішнього дихання не досліджена на плавцях різних віково-статевих груп; відсутні відомості про сезонні коливання її показників, не вивчені показники зовнішнього дихання у школярів, що займаються плаванням в умовах жаркого клімату.

Ключові слова: зовнішнє дихання, діти шкільного віку, м'язова діяльність.

Annotation. The scientific novelty of the probed problem consists in that the function of the external breathing is not investigational on swimmers different age-dependent-sexual groups, absent taking about the seasonal vibrations of its indexes, the indexes of the external breathing are not studied for schoolboys, engaged in swimming in the conditions of hot climate.

Key words: external breathing, children of school age, muscles activity.

8. Алексеев В. В.

Влияние аэроионификационного комплекса на работоспособность и восстановительные процессы в организме : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14.761 „Лечебная физкультура и врачебный контроль над занимающимися физкультурой” / В. В. Алексеев ; ХМИ. – Х., 1972. – 18 с.

Аннотация. Изучено влияние аэроионификационного комплекса отрицательной полярности на работоспособность и восстановительные процессы в организме спортсменов, а также на уровень чувствительности кинестатического и слухового анализаторов спортсменов в состоянии покоя и после физической нагрузки максимальной интенсивности.

Ключевые слова: работоспособность, восстановление, организм, слуховой анализатор.

Анотація. Вивчено вплив аероіоніфікованого комплексу негативної полярності на працездатність і відновні процеси в організмі спортсменів, а також на рівень чутливості кінестатичного і слухового аналізаторів спортсменів у стані спокою і після фізичного навантаження максимальної інтенсивності.

Ключові слова: працездатність, відновлення, організм, слуховий аналізатор.

Annotation. Influence of aeroionifikation complex of subzero polarity is studied on a capacity and restoration processes in the organism of sportsmen, and also on the level of sensitiveness of kinestatic and auditory analyzers of sportsmen in a state of rest and after the physical loading of maximal intensity.

Key words: capacity, renewal, organism, auditory analyzer.

9. Алексеев В. М.

Связь между абсолютными и относительными показателями потребления кислорода и частоты сердечных сокращений при мышечной работе у спортсменов и неспортсменов : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14.00.17 „Нормальная физиология” / Алексеев Владимир Михайлович ; ТГУ. – Тарту, 1984. – 13 с.

Аннотація. Впервые проведено систематическое сравнительное исследование диагностических возможностей абсолютных и относительных пульсовых показателей для оценки абсолютной и относительной физиологической напряженности выполняемой физической нагрузки у спортсменов и неспортсменов.

Ключевые слова: потребление кислорода, сердечные сокращения, мышечная работа.

Анотація. Уперше проведено систематичне порівняльне дослідження діагностичних можливостей абсолютних і відносних пульсових показників для оцінки абсолютної і відносної фізіологічної напруженості виконуваного фізичного навантаження у спортсменів і неспортсменів.

Ключові слова: потреба у кисні, серцеві скорочення, м'язова робота.

Annotation. Systematic comparative research of diagnostic possibilities of absolute and relative pulse indexes is first conducted for the estimation of absolute and relative physiological tension of the executable physical loading for sportsmen and nesportsmen.

Key words: consumption of oxygen, heart-throbs, muscles work.

10. Алиханова Л. И.

Связь между углеводными ресурсами организма (мышечным гликогеном) и физической аэробной работоспособностью : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Алиханова Лили Ивановна ; ГЦОЛИФК. – М., 1983. – 16 с.

Аннотація. Экспериментально установлен диапазон физических аэробных нагрузок, для которых эффективно применение метода

углеводного насыщения; проведено сравнение эффективности применения метода углеводного насыщения спортсменов и неспортсменов.

Ключевые слова: углеводы, гликоген, физическая аэробная работоспособность.

Анотація. Експериментально встановлений діапазон фізичних аеробних навантажень, для яких ефективно застосування методу вуглеводного насичення; проведено порівняння ефективності застосування методу вуглеводного насичення спортсменів і неспортсменів.

Ключові слова: вуглеводи, глікоген, фізична аеробна працездатність.

Annotation. The range of the physical aerobic loadings which application of method of carbohydrate satiation is effective for is experimentally set; comparison of efficiency of application of method of carbohydrate satiation of sportmenov and nesportsmenov is conducted.

Key words: carbonhydratess, hepatin, physical aerobic capacity.

11. Алонсо Лопес Рамон Фавиан.

Сравнительная оценка воздействия общей и специальной спортивной подготовки на морфофункциональные признаки юных спортсменов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Алонсо Лопес Рамон Фавиан ; ГЦОЛИФК. – М., 1984. – 21 с.

Аннотация. Впервые для детей Кубы доказана возможность и информативность использования морфофункциональных признаков в качестве критериев при оценке эффективности педагогических программ по физическому воспитанию с учетом половых и конституциональных особенностей, а также степени биологической зрелости занимающихся.

Ключевые слова: спортивная подготовка, морфофункциональные признаки, спортсмены.

Анотація. Уперше для дітей Куби доведена можливість і інформативність використання морфофункціональних ознак як критерія при оцінці ефективності педагогічних програм з фізичного виховання з урахуванням статевих і конституціональних особливостей, а також ступеня біологічної зрілості спортсменів.

Ключові слова: спортивна підготовка, морфофункціональні ознаки, спортсмени.

Annotation. First for the children of Cuba possibility and informing of the use of morphological functional signs is well-proven as criteria at the estimation of efficiency of the pedagogical programs on physical education taking into account sexual and features builds, and also degree of biological maturity of getting's busy.

Key words: sporting preparation, morphological functional signs, sportsmen.

12. Алоян Ш. А.

Изменение картины периферической крови в процессе акклиматизации и при выполнении физических нагрузок в среднегорье (Цахкадзор) : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Ш. А. Алоян ; ЕГМИ. – Ереван, 1967. – 23 с.

Аннотація. Изучено явление гемолиза эритроцитов после мышечных нагрузок в условиях среднегорья.

Ключевые слова: процесс акклиматизации, физические нагрузки, среднегорье.

Анотація. Вивчене явище гемолізу еритроцитів після м'язових навантажень в умовах середньогір'я.

Ключові слова: процес акліматизації, фізичні навантаження, середньогір'я.

Annotation. The phenomenon of gemoliza of red corpuscles is studied after the muscles loadings in the conditions of middle mountains.

Key words: process of acclimatization, physical loadings, middle mountains.

13. Аль-Гирибави Фатъма-Х-Абуд.

Воспитание осанки у детей младшего школьного возраста с использованием морфологических критериев оценки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Аль-Гирибави Фатъма-Х-Абуд ; ГЦОЛИФК. – М., 1986. – 22 с.

Аннотація. Получены новые данные о характеристике формирования осанки и стопы у детей младшего школьного возраста. Выявлена возрастная динамика появления дефектов осанки и стопы.

Ключевые слова: осанка, дети младшего школьного возраста.

Анотація. Отримано нові дані характеристики формування постави і стопи у дітей молодшого шкільного віку. Виявлена вікова динаміка появи дефектів постави і стопи.

Ключові слова: постава, діти молодшого шкільного віку.

Annotation. New information is got about description of forming of carriage and foot for the children of midchildhood. The age-dependent dynamics of appearance of defects of carriage and foot is exposed.

Key words: carriage, children of midchildhood.

14. Аль-Саади-а-Казем Салах.

Методика восстановления физической работоспособности после локальной гиподинамии у людей среднего и старшего возраста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Аль-Саади-а-Казем Салах ; ГЦОЛИФК. – М., 1986. – 21 с.

Аннотація. Разработана и научно обоснована комплексная методика восстановительных и общеукрепляющих мероприятий в постмобилизационном и восстановительном периодах реабилитации для больных среднего и старшего возраста с закрытыми переломами лучевой кости в типичном месте.

Ключевые слова: физическая работоспособность, методика восстановления, локальная гиподинамия, старший и средний возраст.

Анотація. Розроблена і науково обґрунтована комплексна методика відновних і загальнозміцнюючих заходів у постмобілізаційному і відновному

періодах реабілітації для хворих середнього і старшого віку із закритими переломами променевої кістки в типовому місці.

Ключові слова: фізична працездатність, методика відновлення, локальна гіподинамія, старший і середній вік.

Annotation. Developed and the complex method of restoration and obscheukreplyayuschikh measures is scientifically grounded in the post-mobilizational and restoration periods of rehabilitation for the patients of middle and senior age with the closed breaks of raduis in a typical place.

Key words: physical capacity, method of renewal, local hypodynamia, senior and middle age.

15. Анкудинова И. А.

Белки сыворотки крови и их изменение под влиянием физической нагрузки и в процессе спортивной тренировки : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Анкудинова Ирина Анатольевна ; ТГУ. – Тарту, 1975. – 17 с.

Аннотація. Изучены особенности изменения белкового спектра сыворотки крови под влиянием физических нагрузок различного характера и в различных условиях тренировки.

Ключевые слова: сыворотка крови, физические загрузки, условия тренировки.

Анотація. Вивчені особливості зміни білкового спектру сироватки крові під впливом фізичних навантажень різного характеру і в різних умовах тренування.

Ключові слова: сироватка крові, фізичні завантаження, умови тренування.

Annotation. The features of change of albuminous spectrum of whey of blood are studied under influence of the physical loadings of different character and under various conditions trainings.

Key words: whey of blood, physical loads, training terms.

16. Астраханцев Е. А.

Дозированный бег и ритмическая гимнастика в комплексной программе оздоровительных занятий со студентками : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Астраханцев Евгений Александрович ; ГЦОЛИФК. – М., 1991. – 22 с.

Аннотація. Впервые разработана и научно обоснована методика комплексного использования оздоровительного бега и ритмической гимнастики для студенток во внеучебное время.

Ключевые слова: дозированный бег, ритмическая гимнастика, оздоровительные занятия, студентки.

Анотація. Уперше розроблена і науково обґрунтована методика комплексного використання оздоровчого бігу і ритмічної гімнастики для студенток у позаурочний час.

Ключові слова: дозований біг, ритмічна гімнастика, оздоровчі заняття, студентки.

Annotation. First developed and the method of the complex use at health run and rhythmic gymnastics is scientifically grounded for students in vneuchebnoe time.

Key words: at dosed run, rhythmic gymnastics, health employments, students.

17. Ахундов К. М.

Влияние физических упражнений на состояние сердечно-сосудистой системы в пожилом возрасте : автореф. дис. ... канд. мед. наук / К. М. Ахундов ; ТГМИ. – Тбилиси, 1967. – 19 с.

Аннотація. Уточнены целесообразные средства и методы физической культуры для применения в занятиях с лицами пожилого возраста. Определены рациональные нормы нагрузок в этих занятиях; установлены оптимальные частоты занятий в недельном цикле.

Ключевые слова: физические упражнения, сердечно-сосудистая система, пожилой возраст.

Анотація. Уточнені доцільні засоби і методи фізичної культури для застосування їх на заняттях з особами літнього віку. Визначені раціональні норми навантажень в цих заняттях; встановлені оптимальні частоти занять в тижневому циклі.

Ключові слова: фізичні вправи, серцево-судинна система, літній вік.

Annotation. Expedient facilities and methods of physical culture are specified for application in reading with the persons of superannuated. The rational norms of loadings are certain in these employments; optimum frequencies of employments are set in the a week's loop.

Key words: physical exercises, serdechno-sosudistaya system, sear and yellow leaf.

18. Ахшарумова Г. И.

Особенности методики лечебной физкультуры больных со сложными переломами костей таза : автореф. дис.... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)”; [спец.] 14.00.22 „Травматология и ортопедия” / Ахшарумова Галина Ивановна ; ВНИИФК. – М., 1980. – 17 с.

Аннотація. Научно обоснован дифференцированный подбор средств лечебной физкультуры и оптимальных дозировок их применения в зависимости от характера повреждения, метода хирургического лечения, профессии.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, переломы костей таза.

Анотація. Науково обґрунтовано диференційований підбір засобів лікувальної фізкультури і оптимальних дозувань їх застосування залежно від характеру пошкодження, методу хірургічного лікування, професії.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, переломи кісток тазу.

Annotation. The differentiated selection of facilities of medical physical education and optimum dosages of their application is scientifically grounded depending on character of damage, method of surgical treatment, profession.

Key words: medical physical culture, breaks of bones of pelvis.

19. Багаутдинов Р. М.

Взаимосвязь устойчивости вестибулярного анализатора с развитием двигательных качеств и навыков при скоростно-силовой мышечной тренировочной работе (на примере штангистов) : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14.766 „Нормальная физиология” / Багаутдинов Рауф Мифтахович ; Каз. гос. мед. ин-т. – Казань, 1972. – 23 с.

Аннотація. Изучен вопрос о влиянии тренировки вестибулярного анализатора на состояние вегетативной нервной системы и на характер развития мышечной чувствительности.

Ключевые слова: вестибулярный анализатор, двигательные качества, тренировка штангистов.

Анотація. Вивчено питання про вплив тренування вестибулярного аналізатора на стан вегетативної нервової системи і на характер розвитку м'язової чутливості.

Ключові слова: вестибулярний аналізатор, рухові якості, тренування штангістів.

Annotation. A question is studied about influence of training of vestibular analyzer on the state of the vegetative nervous system and on character of development of myesthesia.

Key words: vestibular analyzer, motive qualities, training of shtangistov.

20. Багочюнас С. М.

Особенности вестибулярной функции у подростков в разных фазах периода полового созревания : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Багочюнас Станисловас Миколович ; ТГУ. – Тарту, 1981. – 21 с.

Аннотація. Впервые при исследовании вестибулярной функции у подростков возрастные группы разделены не по паспортному возрасту, а по степени половой зрелости.

Ключевые слова: вестибулярная функция, половое созревание, подростки.

Анотація. Уперше під час дослідження вестибулярної функції у підлітків вікові групи розподілені не за паспортним віком, а за ступенем статевої зрілості.

Ключові слова: вестибулярна функція, статево дозрівання, підлітки.

Annotation. First at research of vestibular function for teenagers age-dependent groups part not on passport age, but on the degree of puberty.

Key words: vestibular function, pubescence, teenagers.

21. Базулько А. С.

Применение неробола при интенсивной мышечной деятельности силового (статического) характера в эксперименте на животных : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.04 „Биологическая химия” / Базулько Александр Семенович ; ТГУ. – Тарту, 1974. – 25 с.

Аннотация. Изучено влияние неробола на процессы биосинтеза белка в мышцах животных при выполнении однократной силовой нагрузки и в период отдыха после нее.

Ключевые слова: силовые нагрузки, мышечная деятельность, биосинтез белка.

Анотація. Вивчено вплив неробола на процеси біосинтезу білка в м'язах тварин при виконанні однократного силового навантаження і в період відпочинку після нього.

Ключові слова: силові навантаження, м'язова діяльність, біосинтез білка.

Annotation. Influence of nerobol is studied on the processes of biosynthesis of albumen in the muscles of zoons at implementation of the single power loading and in the period of rest after it.

Key words: power loadings, muscles activity, biosynthesis of albumen.

22. Бали Абдерразак Бен Мохамед.

Методика лечебной гимнастики при хронической пневмонии и бронхиальной астме у детей : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Бали Абдерразак Бен Мохамед ; КГИФК. – К., 1978. – 28 с.

Аннотация. Выделены три степени адаптационно-компенсаторных возможностей у исследованных больных, соответствующие, в основном, трем клиническим степеням дыхательной недостаточности. Информативным критерием оценки степеней адаптационно-компенсаторных возможностей для методики лечебной гимнастики является функциональная проба с дифференцированными нагрузками по Н. А. Шалкову.

Ключевые слова: лечебная гимнастика, хроническая пневмония, бронхиальная астма.

Анотація. Виокремлено три ступеня адаптаційно-компенсаторних можливостей у дослідженнях хворих, які відповідають трьом клінічним ступеням дихальної недостатності. Інформативним критерієм оцінки ступеня адаптаційно-компенсаторних можливостей для методики лікувальної гімнастики є функціональна проба з диференційованими навантаженнями за Н. А. Шалковим.

Ключові слова: лікувальна гімнастика, хронічна пневмонія, бронхіальна астма.

Annotation. Three degrees of adaptation-scray possibilities for investigational patients, proper, are selected, mainly, to three clinical degrees of respiratory insufficiency. The informing criterion of estimation of degrees of

adaptation-scary possibilities for the method of medical gymnastics is a functional test with the differentiated loadings on N. And. Shalkovu.

Key words: medical gymnastics, chronic pneumonia, bronchial asthma.

23. Балыкина Р. М.

Роль лечебной физкультуры в комплексе лечебных мероприятий при нагноительных процессах в легких : автореф. дис. ... канд. мед. наук / Р. М. Балыкина ; ВГМИ. – Воронеж, 1960. – 13 с.

Аннотация. Экспериментально проверен комплекс лечебных мероприятий (бронхоскопический дренаж, внутривенное введение крови, усиленное белковое и витаминизированное питание, лечебная физкультура) на устранение местных процессов воспаления.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, процессы воспаления, легкие.

Анотація. Експериментально перевірено комплекс лікувальних заходів (бронхоскопічний дренаж, внутрішньовенне уведення крові, посилене білкове і вітамінізоване харчування, лікувальна фізкультура) на усунення місцевих процесів запалення.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, процеси запалення, легені.

Annotation. The complex of medical measures (bronchoscopic drainage, intravenous introduction of blood, albuminous and vitaminized suralimentation, medical physical education) is experimentally tested on the removal of local processes of inflammation.

Key words: medical physical culture, processes of inflammation, lights.

24. Бальчюнайте Б. И.

Повышенные физические нагрузки в послеоперационном периоде при реабилитации больных с протезами клапанов сердца : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Бальчюнайте Брона Ионовна ; КГИФК. – К., 1983. – 21 с.

Аннотация. Впервые установлено значительное возрастание параметров физической работоспособности у больных вследствие использования велоэргометрической нагрузки субмаксимальной мощности по сравнению с обычной программой ЛФК.

Ключевые слова: физические нагрузки, послеоперационный период, реабилитация больных, клапаны сердца.

Анотація. Уперше встановлено значне зростання параметрів фізичної працездатності у хворих унаслідок використання велоергометричного навантаження субмаксимальної потужності в порівнянні зі звичайною програмою ЛФК.

Ключові слова: фізичні навантаження, післяопераційний період, реабілітація хворих, клапани серця.

Annotation. Considerable growth of parameters of physical capacity is first set for patients because of the use of the veloergometric loading of submaximal power as compared to the ordinary program LFK.

Key words: physical loadings, posleoperacionnye period, rehabilitation of patients, valves of heart.

25. Баракат Нури.

Физиологические механизмы температурных реакций при механических воздействиях на поверхность тела : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Баракат Нури ; МОЛГПИ. – М., 1990. – 15 с.

Аннотація. Проведено всестороннее изучение физиологических механизмов температурных реакций при механических воздействиях на поверхность тела (на примере различных приемов массажа). Продемонстрирована динамика перераспределения тепла между ядром тела и его оболочки при массаже различных участков тела разными способами классического и точечного массажа.

Ключевые слова: физиологические механизмы, температурные реакции, поверхность тела, массаж.

Анотація. Усебічно вивченні фізіологічні механізми температурних реакцій при механічних діях на поверхню тіла (на прикладі різних прийомів масажу). Продемонстрована динаміка перерозподілу тепла між ядром тіла і його оболонки під час масажу різних ділянок тіла різними способами класичного і точкового масажу.

Ключові слова: фізіологічні механізми, температурні реакції, поверхня тіла, масаж.

Annotation. The comprehensive study of physiological mechanisms of temperature reactions is conducted at the mechanical affecting surface of body (on the example of different receptions of massage). The dynamics of redistribution of heat is shown between the kernel of body and his shell at the massage of different areas of body in number of different ways classic and point massage.

Key words: physiological mechanisms, temperature reactions, surface of body, massage.

26. Баскин К. А.

Исследование дыхательного мертвого пространства у спортсменов : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Баскин Карин Арнольдовна ; ТГУ. – Тарту, 1978. – 20 с.

Аннотація. Установлена зависимость индивидуальных величин мертвого пространства от размеров тела и тех функциональных изменений аппарата внешнего дыхания, которые развиваются в процессе тренировки различных физических качеств.

Ключевые слова: размеры тела, процесс тренировки, физические качества.

Анотація. Встановлена залежність індивідуальних величин мертвого простору від розмірів тіла і тих функціональних змін апарату зовнішнього дихання, які розвиваються в процесі тренування різних фізичних якостей.

Ключові слова: розміри тіла, процес тренування, фізичні якості.

Annotation. Dependence of individual sizes of dead ground is set on the sizes of body and those functional changes of vehicle of the external breathing, which develop in the process of training of different physical qualities.

Key words: sizes of body, training process, physical qualities.

27. Басов Ю. В.

Динамика функционального состояния организма спортсмена как физиологическая основа оптимизации тренировочного процесса : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14.00.17 „Нормальная физиология” / Басов Юрий Васильевич ; КМИ. – К., 1980. – 24 с.

Аннотація. Обоснован метод определения активности хромосомного аппарата клетки.

Ключевые слова: функциональное состояние, организм спортсмена, тренировочный процесс.

Анотація. Обгрунтовано метод визначення активності хромосомного апарату клітини.

Ключові слова: функціональний стан, організм спортсмена, тренувальний процес.

Annotation. The method of determination of activity of chromosomal vehicle of cage is grounded.

Key words: functional state, organism of sportsman, training process.

28. Батлуни Насер Тауфик.

Методика восстановления спортивной работоспособности средствами лечебной физической культуры у спортсменов игровых видов спорта : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Батлуни Насер Тауфик ; ГЦОЛИФК. – М., 1985. – 22 с.

Аннотація. Впервые разработана методика восстановления спортивной работоспособности спортсменов игровых видов спорта после травматических повреждений суставов нижних конечностей на поликлиническом этапе реабилитации с использованием средств ЛФК.

Ключевые слова: восстановление, спортивная работоспособность, повреждение суставов нижних конечностей.

Анотація. Уперше розроблена методика відновлення спортивної працездатності спортсменів ігрових видів спорту після травматичних пошкоджень суглобів нижніх кінцівок на поліклінічному етапі реабілітації з використанням засобів ЛФК.

Ключові слова: відновлення, спортивна працездатність, пошкодження суглобів нижніх кінцівок.

Annotation. The method of renewal of sporting capacity of sportsmen of playing types of sport is first developed after the traumatic damages of joints of lower extremities on the poliklinichnom stage of rehabilitation with the use of facilities of medical physical culture.

Key words: renewal, sporting capacity, damage of joints of lower extremities.

29. Батыршина А. А.

Исследование некоторых показателей электролитного обмена у спортсменов при мышечной деятельности : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных”; [спец.] 03.00.04 „Биологическая химия” / Батыршина Александра Алексеевна ; ТГУ. – Тарту, 1973. – 17 с.

Аннотація. Исследованы изменения некоторых показателей электролитного обмена у спортсменов в состоянии покоя и при физических нагрузках, зависимость этих изменений от характера работы и степени тренированности спортсмена.

Ключевые слова: показатели электролитного обмена, мышечная деятельность, спортсмены.

Анотація. Досліджено зміни деяких показників електролітного обміну у спортсменів у стані спокою і під час фізичних навантажень, залежність цих змін від характеру роботи і ступеня тренуваності спортсмена.

Ключові слова: показники електролітного обміну, м'язова діяльність, спортсмени.

Annotation. The changes of some indexes of electrolyte exchange are investigational for sportsmen in a state of rest and at the physical loadings, dependence of these changes on character of work and degree of trained of sportsman.

Key words: indexes of electrolyte exchange, muscles activity, sportsmen.

30. Бахрамова Т. В.

Лечебная физическая культура в комплексном лечении больных после холецистэктомии : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физической культуры)” / Бахрамова Татьяна Владимировна ; ГЦОЛИФК. – М., 1974. – 26 с.

Аннотація. Исследовано влияние дозированной физической нагрузки на желчеотделительную функцию печени, взаимосвязь функции внешнего дыхания и желчеотделительной функции печени.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, дозированные физические нагрузки, функции печени.

Анотація. Досліджений вплив дозованого фізичного навантаження на жовчовивідну функцію печінки, взаємозв'язок функції зовнішнього дихання і жовчовивідну функцію печінки.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, дозовані фізичні навантаження, функції печінки.

Annotation. Influence of the dosed physical loading is investigational on the separate from a bile function of liver, intercommunication of function of the external breathing and separate from a bile function of liver.

Key words: medical physical culture, dosed physical loadings, functions of liver.

31. Бачваров М. Й.

Детерминация моментов повреждения двусуставных мышц бедра спринтера и обоснование средств и методов профилактики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / М. Й. Бачваров ; ГЦОЛИФК. – М., 1970. – 20 с.

Аннотация. Научно обоснованы средства и методы профилактики специфических моментов повреждений двусуставных мышц бедра спринтера.

Ключевые слова: повреждения суставов, средства и методы профилактики.

Анотація. Науково обґрунтовані засоби і методи профілактики специфічних моментів пошкоджень двоскладових м'язів стегна спринтера.

Ключові слова: пошкодження суглобів, засоби і методи профілактики.

Annotation. Facilities and methods of prophylaxis of specific moments of damages of dvusustavnykh muscles of thigh of sprinter are scientifically grounded.

Key words: damages of joints, facilities and methods of prophylaxis.

32. Бачинська Н. В.

Планування тренувальних навантажень в передзмагальному мезоциклі для акробатичних пар з урахуванням біологічних особливостей жіночого організму : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бачинська Наталія Василівна ; Держ. наук.-дослід. ін-т фіз. культури і спорту. – К., 2006. – 21 с.

Анотація. Уперше науково обґрунтовано й упроваджено систему оптимального розподілу тренувальних навантажень для спортсменок жіночих пар, для якої характерне врахування їх амплуа і ОМЦ партнерок, що працюють внизу, і яка експериментально доводить, що організація тренувального процесу за цією методикою дозволяє ефективніше поліпшити функціональні показники організму спортсменок, показники ОФП і СФП, а також результати змагань.

Ключові слова: тренувальні навантаження, система, процес, функціональні показники організму спортсменок.

Аннотация. Впервые научно обоснована система оптимального распределения тренировочных нагрузок для спортсменок женских пар, для которых характерно их амплуа. Экспериментально доведено, что организация тренировочного процесса позволяет эффективно улучшить функциональные показатели организма спортсменок.

Ключевые слова: тренировочные нагрузки, система, процесс, функциональные показатели организма спортсменок.

Annotation. First the system of the optimum distributing of the trainings loadings is scientifically grounded for the sportswomen of womanish pair which their line of business is characteristic for. It is experimentally led to, that organization of training process allows effectively to improve the functional indexes of organism of sportswomen.

Key words: trainings loadings, system, process, functional indexes of organism of sportswomen.
УДК 796.47-055.2

33. Безверхов В. П.

Адаптация нейро-моторного аппарата к мышечной нагрузке переменной интенсивности : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Безверхов Валерий Петрович ; Ин-т физиол. НАН Узбекистана. – Ташкент, 1991. – 24 с.

Аннотация. Экспериментально обоснована роль функционального состояния нейро-моторного аппарата в формировании двигательной способности при различных режимах мышечной деятельности занимающихся теннисом; методология физиологической адаптации теннисистов в условиях высокой внешней температуры и инсоляции.

Ключевые слова: мышечные нагрузки, переменная интенсивность, двигательные способности.

Анотація. Експериментально обґрунтована роль функціонального стану нейро-моторного апарату у формуванні рухової здатності при різних режимах м'язової діяльності тенісистів; методологія фізіологічної адаптації тенісистів в умовах високої зовнішньої температури і інсоляції.

Ключові слова: м'язові навантаження, змінна інтенсивність, рухові здібності.

Annotation. The role of the functional state of neuro-motor vehicle is experimentally grounded in forming of motive ability at the different modes of myshechnoy activity of gettings busy tennis; methodology of physiological adaptation of tennis players in the conditions of high external temperature and insolation.

Key words: myshechnye loadings, variable intensity, motive capabilities.

34. Безкопильний О. О.

Диференційований підхід при початковому навчанні плаванню дітей з різними властивостями основних нервових процесів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Безкопильний Олександр Олександрович ; Харків. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2009. – 22 с.

Анотація. Визначені особливості фізичного розвитку, фізичної підготовленості, сенсомоторної та вегетативної реактивності дітей молодшого шкільного віку з різними властивостями основних нервових процесів в умовах занять плаванням. Встановлено особливості взаємозв'язку між рівнем фізичного розвитку, фізичної підготовленості, сенсомоторних

функцій та вегетативної реактивності і тсаном властивостей основних нервових процесів, а також роль властивостей вищих відділів центральної нервової системи в успішності навчання плаванню. Науково обґрунтовано та експериментально доведено (на прикладі навчання плаванню), що диференціацію дітей на групи для вирішення завдань фізичної освіти необхідно здійснювати на підставі властивостей основних нервових процесів. Обґрунтовано педагогічні умови диференційованого навчання плаванню дітей молодшого шкільного віку з урахуванням типологічних властивостей їхніх основних нервових процесів.

Ключові слова: диференціація, плавання, діти, нервові процеси.

Аннотація. Изучены особенности формирования двигательной подготовленности и физического развития при начальном обучении плаванию учеников младшего школьного возраста с разными свойствами основных нервных процессов.

Ключевые слова: дифференциация, плавание, дети, нервные процессы.

Annotation. The features of forming of motive preparedness and physical development are studied at the elementary training swimming of students of junior of school age with different properties of basic nervous processes.

Key words: differentiation, swimming, children, nervous processes.

УДК 796.011:3713.214

35. Беккер В. И.

Функциональное состояние коры надпочечников в процессе старения : автореф. дис. ... канд. мед. наук / В. И. Беккер ; Ин-т физиол. им. А. А. Богомольца. – К., 1967. – 20 с.

Аннотація. Изучены возрастные изменения функциональной активности коры надпочечников, ее резервной способности.

Ключевые слова: функциональное состояние, кора надпочечников, процесс старения.

Анотація. Вивчені вікові зміни функціональної активності кори наднирників, її резервні можливості.

Ключові слова: функціональний стан, кора наднирників, процес старіння.

Annotation. Age-dependent changes functional activities of bark of above buds are studied, to its reserve ability.

Key words: functional state, bark of above buds, process of senescence.

36. Белявская С. Ф.

Методика лечебной физической культуры при гипертонической болезни у лиц среднего и пожилого возраста в условиях поликлиники : автореф. дис. ... канд. пед. наук / С. Ф. Белявская ; ГЦОЛИФК. – М., 1964. – 15 с.

Аннотація. Разработана методика комплексного лечения больных гипертонической болезнью и обоснована ее эффективность для применения в поликлинике.

Ключевые слова: методика лечебной физической культуры, гипертоническая болезнь, средний и пожилой возраст.

Анотація. Розроблена методика комплексного лікування хворих гіпертонічною хворобою і обґрунтована її ефективність для застосування у межах поліклініки.

Ключові слова: методика лікувальної фізичної культури, гіпертонічна хвороба, середній і похилий вік.

Annotation. The method of holiatry of patients hypertensive illness is developed and its efficiency is grounded for application in a polyclinic.

Key words: method of medical physical culture, hypertensive illness, middle and elderly age.

37. Бельхирия Аман Алгах Бен Ахмед.

Управление параметрами нагрузки при использовании изокинетического метода в силовой подготовке спортсменов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Бельхирия Аман Алгах Бен Ахмед ; Укр. гос. ун-т физ. воспитания и спорта. – К., 1994. – 21 с.

Аннотація. Установлена залежність між величинами суглобових кутів і рівнем максимальної сили, проявляючої при виконанні базових вправ, вовлекаючих основні м'язові групи. Установлено вплив індивідуальних особливостей спортсмена на залежність між величинами суглобових кутів і рівнем максимальної сили, проявляючих при виконанні базових вправ.

Ключевые слова: параметры нагрузки, силовая подготовка, спортсмены, базовые упражнения.

Анотація. Встановлена залежність між величинами суглобових кутів і рівнем максимальної сили, що з'являється під час виконання базових вправ із залученням основних м'язових груп. Встановлений вплив індивідуальних особливостей спортсмена на залежність між величинами суглобових кутів і рівнем максимальної сили, базових вправ, що проявляються під час виконання базових вправ.

Ключові слова: параметри навантаження, силова підготовка, спортсмени, базові вправи.

Annotation. Dependence is set between the sizes of arthral corners and level of maximal force, shown at implementation of base exercises, involvings basic myshechnye groups. Influence of individual features of sportsman is set on dependence between the sizes of arthral corners and level of maximal force, base exercises shown at implementation.

Key words: parameters of loading, power preparation, sportsmen, base exercises.

38. Бен Жедду Адель Бен Лабрі.

Корекція порушень статодинамічної постави молодших школярів засобами фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту :

[спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Бен Жедду Адель Бен Лабрі ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2007. – 20 с.

Анотація. Уперше встановлено, що у дітей з порушеннями просторової організації тіла знижені показники швидкості ЦМ нижніх кінцівок і ЗЦМ тіла при виконанні природної локомоції.

Ключові слова: корекція, порушення статичної динамічної організації тіла, молодші школярі, засоби фізичного виховання.

Аннотация. Впервые определено, что у детей с нарушением пространственной организации тела снижены показатели скорости ЦМ нижних конечностей и ОЦМ тела при выполнении естественной локомоции.

Ключевые слова: коррекция, нарушения статической динамической организации тела, младшие школьники, средства физического воспитания.

Annotation. It is first certain that at children with violation of spatial organization of body the indexes of speed of TSM of lower extremities and OTSM of body are reduced at implementation of natural lokomotsy.

Key words: correction, violations of static dynamic organization of body, junior schoolboys, facilities of physical education.

39. Березкина К. В.

Лечебная физическая культура при раннем функциональном лечении врожденного вывиха бедра : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Березкина К. В. ; ГЦОЛИФК. – М., 1963. – 21 с.

Аннотация. Разработана методика физических упражнений для детей в возрасте до 1 года, имеющих врожденный вывих бедра.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, функциональное лечение, вывих бедра.

Анотація. Розроблена методика фізичних вправ для дітей у віці до 1 року, що мають вроджений вивих стегна.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, функціональне лікування, вивих стегна.

Annotation. The method of physical exercises is developed for children under age 1, having innate dislocation of thigh.

Key words: medical physical culture, functional treatment, dislocation of thigh.

40. Битюцкая Л. А.

Функциональная морфология коры надпочечников при различных режимах физической тренировки растущего организма : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.11 „Эмбриология и гистология” / Битюцкая Людмила Алексеевна ; ГОЛМИ им. Н. И. Пирогова. – Волгоград, 1979. – 23 с.

Аннотация. Впервые на основе изучения функциональной морфологии коры надпочечников представлены научно обоснованные данные о преимуществе в этот период индивидуального развития организма непрерывного режима тренировочного процесса, при котором

энергетическое обеспечение мышечной деятельности происходит за счет аэробных систем. Выявлен физиологический для растущего организма режим воздействия физической нагрузки.

Ключевые слова: режим тренировочного процесса, мышечная деятельность, воздействие физической нагрузки.

Анотація. Уперше на основі вивчення функціональної морфології кори наднирників представлені науково обґрунтовані дані про перевагу в цей період індивідуального розвитку організму безперервного режиму тренувального процесу, при якому енергетичне забезпечення м'язової діяльності відбувається за рахунок аеробних систем. Виявлений фізіологічний для зростаючого організму режим дії фізичного навантаження.

Ключові слова: режим тренувального процесу, м'язова діяльність, дія.

Annotation. First on the basis of study of functional morphology of bark of nadpochechnikov the scientifically grounded information is presented about advantage in this period of individual development of organism of the continuous mode of training process at which the power providing of myshechnoy activity takes place due to the aerobic systems. The physiological for a growing organism mode of influence of the physical loading is exposed.

Key words: mode of training process, myshechnaya activity, influence

41. Бичук І. О.

Технологія профілактики плоскостопості дітей старшого дошкільного віку засобами фізичної культури : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Бичук Ігор Олександрович ; ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. – Івано-Франківськ, 2011. – 20 с.

Анотація. Уперше обґрунтовано технологію профілактики плоскостопості для дітей старшого дошкільного віку, відмінними рисами якої є організація профілактичних заходів з урахуванням особливостей сагітального профілю стопи та рівня їхньої фізичної підготовленості; уперше визначено біомеханічні характеристики опорно-ресорних властивостей стопи дітей старшого дошкільного віку в сагітальній площині та розроблено нормативну шкалу оцінки, яка дає можливість контролювати стан склепіння стопи дошкільнят.

Ключові слова: фізичне виховання, діти старшого дошкільного віку, плоскостопість, сагітальний профіль стопи, технологія профілактики, фізичні вправи.

Анотація. На основании анализа полученных результатов нами разработана технология профилактики плоскостопия, состоящая из пяти компонент и четырех функций, обеспечивающих её качественную реализацию. Технология реализуется в течении трёх этапов и предполагает диагностику состояния дошкольников, обоснование содержания программы профилактики плоскостопия, её практическую реализацию и контроль.

Субъектами реализации технологии являются инструктора физической культуры, воспитатели, родители и дети.

Ключевые слова: физическое воспитание, дети старшего дошкольного возраста, плоскостопие, сагиттальный профиль стопы, технология профилактики, физические упражнения.

Annotation. In the work the structure and functions of foot are analysed, factors, that affect its functional possibility are generalized, the features of sagittal type of foot of children of senior preschool age are reflected, dynamics of change of height and mass indexes and physical preparedness of under-fives. The technology of prevention of flatfoot is developed and inculcated for the children of senior preschool age, the distinguishing features of which organization of preventive measures taking into account the features of sagittal type of foot and level of their physical preparedness. Efficiency of technology and advantage of the use of the developed complexes of physical exercises is experimentally confirmed in the process of prevention of flatfoot. The complexes of physical exercises on the basis of indexes of sagittal type of foot for the prevention of flatfoot and normative scales of estimation of the state of vaults of under-fives are developed for the Volyn region.

Ke ywords: physical education, children of senior preschool age, flatfoot, sagittal type of foot, technology of prevention, physical exercises.

УДК 796.011.3-053.4

42. Бичук О. І.

Біомеханічний контроль постави учнів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Бичук Олександр Іванович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2001. – 20 с.

Анотація. Уперше отримано дані про закономірності формування геометрії мас тіла, її вплив на стан постави школярів. Вивчено біомеханічні властивості скелетних м'язів, розподіл у просторі маси тіла дітей певної вікової групи, які відображають їх вплив на формування постави.

Ключові слова: геометрія мас тіла, закономірності формування, скелетні м'язи, біодинамічні характеристики.

Аннотация. Впервые получены данные о закономерностях формирования геометрии масс тела, исследована динамика изменения биодинамических характеристик их тела и упруговязких свойств скелетных мышц, принимающих участие в регуляции ортоградного положения тела. Изучены биомеханические особенности формирования вертикальной позы.

Ключевые слова: геометрия масс тела, закономерности формирования, скелетные мышцы, биодинамические характеристики.

Annotation. The geometries of the masses of body given about conformities to law of forming are first got, the dynamics of change of biodynamic descriptions of their body and elastoviscous properties of skeletal muscles, taking part in adjusting of ortogradnogo position of body is investigational. The biomechanics features of forming of vertical pose are studied.

Key words: geometry of the masses of body, conformities to law of forming, skeletal muscles, biodynamic descriptions.

УДК 796.012.1:612.76

43. Бібік Р. В.

Корекція порушень постави жінок першого зрілого віку засобами оздоровчого фітнесу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Бібік Руслан Вікторович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 19 с.

Анотація. Уперше дана кількісна характеристика топографії сили різних м'язових груп жінок першого зрілого віку з різними типами постави; уперше на підставі виявлених кількісних показників стану постави (топографії сили м'язів-розгиначів хребта й м'язів-згиначів, кутів асиметрії плечей і лопаток, силової витривалості сідничних м'язів, м'язів черевного пресу й шиї, гнучкості різних відділів хребта, вертикальної стійкості тіла) обґрунтована технологія корекції порушень постави жінок першого зрілого віку у процесі занять оздоровчим фітнесом, що включає п'ять моделей занять, п'ять блоків різної цільової спрямованості та шість комплексів коригувальних фізичних вправ.

Ключові слова: постава, корекція, жінки першого зрілого віку, оздоровчий фітнес.

Аннотація. Научно обоснована и разработана технология коррекции нарушений осанки женщин первого зрелого возраста для повышения эффективности физкультурно-оздоровительных занятий.

Ключевые слова: осанка, коррекция, женщины первого зрелого возраста, оздоровительный фитнес.

Annotation. On the basis of the established experiment data the technology of the posture disorders correction among the first mature age women during the health-related physical fitness exercise is grounded and worked out. The correction technology consists of three stages- preparatory, basic and maintaining, included five blocks of various aimed direction, five models of exercise and six correction complexes. The correction technology content included: aerobic direction exercises, which promote to raise and support the high level of the main functional body systems; force direction exercises, which promote to strengthen muscle and bone systems; exercises directed on the development of flexibility various spine sections, which provided the application of special corrected physical exercises with the use of fitballs. The forming experiment results proved the effectiveness of the worked out author correction technology and allowed to open new perspectives of the preventive measures of fixed posture disorders among the first mature age women by means of health- related fitness.

Key words: posture, correction, the first mature age women, health-related fitness.

УДК 796.035-055.2:572.511-053.81

44. Блавт О. З.

Диференційований підхід до рухового режиму студентів спеціальних медичних груп залежно від характеру і тяжкості захворювання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Блавт Оксана Зиновіївна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше обґрунтовано корекцію методології фізичного виховання, яку необхідно проводити на основі визначення основних критеріїв диференціації рухового режиму з використанням засобів, методичних прийомів та оптимальних варіантів співвідношення обсягу, інтенсивності, спрямованості, адекватних функціональному стану організму студентів на заняттях спеціальних медичних груп; уперше обґрунтовано застосування диференційованого підходу до рухового режиму у спеціальних медичних групах на основі поточного об'єктивного контролю адаптивних станів та динаміки фізичної підготовленості студентів з урахуванням характеру і тяжкості захворювання; уперше розроблено раціональну методику тестування фізичних якостей студентів спеціальних медичних груп для контролю динаміки фізичного розвитку, що базується на використанні електронних технологій.

Ключові слова: студент, спеціальна медична група, диференційований підхід, програма, електронні прилади.

Аннотация. Научная новизна работы состоит в том, что подтверждена необходимость и рациональность формирования групп для занятий в специальном медицинском отделении на основе родственных патологий в состоянии здоровья; установлены закономерности оптимизации физической нагрузки на занятиях специальных медицинских групп на основе индивидуальной диагностики функционального состояния студентов с использованием новейших электронных технологий; определена наиболее рациональная методика развития и тестирования двигательных способностей студентов специальных медицинских групп на основе внедрения в работу технологии электронного контроля динамики физического развития; разработана, научно и экспериментально апробирована концепция коррекции методологии физического воспитания в специальных медицинских группах на основе определения основных критериев индивидуализации процесса улучшения состояния здоровья с использованием методических приемов и средств оптимальных вариантов соотношения объема, интенсивности, направленности, адекватных функциональному состоянию организма студентов, для обеспечения достижения основной цели работы в этих группах – перевода студентов в основную группу учебного отдела; разработана авторская программа дифференциации двигательного режима для студентов различных нозологических групп.

Ключевые слова: студент, специальная медицинская группа, дифференцированный подход, программа, электронные приборы.

Annotation. The presented paper is devoted to a students' problem of physical education in special groups of medical students in institutions of higher

education. The peculiarities of work with students who because of their health condition belong to special medical groups were described in the conducted literature analysis. Also the drawbacks of currently existing approach to work with students in such groups are shown. A program for special medical students' groups in physical and educational process on the basics of differential approach for such students' movement regime was designed and experimentally proved. A principle of methods differentiation was chosen as the fundamental basics of the proposed program, which suggests a certain set of physical and educational tools for each disease group for priority development of necessary movement qualities. In order to monitor and systematically analyze level of physiological changes during the lessons there was designed and implemented informational and technical support and continuous monitoring physical exertion system on the basics of modern electronic technology. Rationality of the proposed program is proved by advanced physical health indicators that were obtained after the course of the lessons.

Key words: student, special medical group, approach differentiation, program, electronic devices.

45. Благій О. Л.

Програмування самостійних фізкультурно-оздоровчих занять для осіб другого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Благій Олександра Леонідівна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1997. – 24 с.

Анотація. Обґрунтовано нормативи фізичної працездатності для осіб другого зрілого віку; розроблено способи прогнозування фізичної працездатності чоловіків 30–49 років; обґрунтовано раціональні параметри фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: програмування, оздоровчі заняття, особи другого зрілого віку.

Аннотация. Обоснованы нормативы физической работоспособности для лиц второго зрелого возраста; разработаны способы прогнозирования физической работоспособности мужчин 30–49 лет.

Ключевые слова: программирование, оздоровительные занятия, лица второго зрелого возраста.

Annotation. The norms of physical capacity are grounded for the persons of the second mature age; the methods of prognostication of physical capacity of men are developed 30–49 years.

Key words: programming. Health employments, persons of the second mature age.

46. Блюдик В. С.

Методика треніровки зовнішнього дихання з використанням спеціального пристрою і масажу в комплексі оздоровчих заходів в умовах санаторія : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теорія і методика фізичного виховання, спортивної треніровки і

оздоровительной физической культуры”; [спец.] 14.00.43 „Пульмонология” / Блюдик Владимир Сергеевич ; ОГИФК. – Омск, 1990. – 20 с.

Аннотация. Разработано специальное устройство для тренировки функции внешнего дыхания (удлинения вдоха и выдоха) и методика ее применения. Разработана методика массажа с введением специальных исходных положений.

Ключевые слова: методика внешнего дыхания, массаж, комплекс оздоровительных мероприятий.

Анотація. Розроблений спеціальний пристрій для тренування функції зовнішнього дихання (подовження вдихання і видиху) і методика її застосування. Розроблена методика масажу з уведенням спеціальних вихідних положень.

Ключові слова: методика зовнішнього дихання, масаж, комплекс оздоровчих заходів.

Annotation. The special device for training of function of the external breathing (lengthenings of inhalation and exhalation) and method of its application is developed. The method of massage is developed with introduction of the special initial positions.

Key words: method of the external breathing, massage, complex of health measures.

УДК 796.015.1.615.825.1

47. Бойко Ю. Н.

Методические приемы выявления и укрепления „слабых звеньев” системы движений в структуре двигательных действий : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Бойко Юрий Николаевич ; ВНИИФК. – М., 1994. – 24 с.

Аннотация. Обоснован новый методический путь к обеспечению многократного искусственно облегченного воспроизведения тех двигательных заданий, которые не могут быть выполнены в обычных условиях вследствие морфологической и функциональной неподготовленности занимающихся.

Ключевые слова: структура двигательных действий, методические приемы, морфологической и функциональной неподготовленности занимающихся.

Анотація. Обґрунтований шлях до забезпечення багатократного штучно полегшеного відтворення тих рухових завдань, які не можуть бути виконані в звичайних умовах, унаслідок морфологічної і функціональної невідповідності.

Ключові слова: структура рухових дій, методичні прийоми, морфологічна і функціональна невідповідність.

Annotation. A new methodical way is grounded to providing of the frequent artificially facilitated reproducing of those motive tasks which can not be executed

in ordinary terms because of morphological and functional unpreparedness of gettings busy.

Key words: structure of motive actions, methodical receptions, to morphological and functional unpreparedness of gettings busy.

48. Болдурчиди П. П.

Физическое воспитание в санаторных и детских садах для детей старшего дошкольного возраста с начальными формами туберкулеза легких : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 735 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Болдурчиди П. П. ; ГЦОЛИФК. – Л., 1968. – 15 с.

Аннотація. Експериментально обосновано вплив фізичного виховання, проводимого по удосконаленій методикі на протікання існуючого у дітей захворювання.

Ключевые слова: физическое воспитание, детский сад, дети старшего дошкольного возраста, туберкулез легких.

Анотація. Експериментально обґрунтований вплив фізичного виховання, що проводиться із застосуванням удосконаленої методики на протікання захворювання у дітей.

Ключові слова: фізичне виховання, дитячий садок, діти старшого дошкільного віку, туберкульоз легень.

Annotation. Influence of physical education, conducted on the improved method on flowing of present for children disease is experimentally grounded.

Key words: physical education, child's garden, children of senior preschool age, white plague.

49. Бондар О. М.

Корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей 5–6 років із урахуванням просторової організації їхнього тіла : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Бондар Олена Михайлівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2009. – 19 с.

Анотація. Уперше визначені біостатичні та гоніометричні показники постави дітей старшого дошкільного віку з функціональними порушеннями ОРА. Уперше, на основі виявлених кількісних біостатичних показників, біогеометричного профілю постави та функціонального стану ОРА дітей старшого дошкільного віку науково-методично обґрунтовано технологію корекції порушень постави, що дозволяє вирішувати оздоровчі завдання у процесі фізичного виховання.

Ключові слова: функціональні порушення, діти 5–6 років, процес фізичного виховання.

Аннотація. Изучены особенности влияния нарушений осанки на пространственную организацию тела и функциональное состояние ОДА детей старшего дошкольного возраста.

Ключевые слова: функциональные нарушения, дети 5–6 лет, процесс физического воспитания.

Annotation. The features of influence of violations of carriage are studied on spatial organization of body and functional state supporting motive vehicle of children of senior preschool age.

Key words: functional violations, children 5-6 years, process of physical education.

УДК 796-053.2:616.7

50. Бондаренко Е. И.

Методика лечебной физкультуры и обоснование ее применения в системе реабилитации больных шизофренией с апато-абулическими проявлениями : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Бондаренко Елена Исааковна ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Л., 1977. – 24 с.

Аннотация. Впервые разработана методика лечебной физкультуры, которая оказывает воздействие не только на улучшение физического состояния больных шизофренией с апато-абулическими проявлениями, но и помогает им включиться в коллективную деятельность.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, система реабилитации, больные шизофренией.

Анотація. Уперше розроблена методика лікувальної фізкультури, що сприяє поліпшенню фізичного стану хворих шизофренією з апато-абулічними проявами і допомагає їм у колективній діяльності.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, система реабілітації, хворі шизофренією.

Annotation. The method of medical physical education which renders affecting not only improvement of bodily condition of patients by schizophrenia with apato-abulicheskimi displays is first developed but also helps them will join in collective activity.

Key words: medical physical culture, method, system of rehabilitation, patients by schizophrenia.

51. Боровик О. А.

Диференційований підхід в процесі фізкультурно-оздоровчих занять у жінок з урахуванням спадкових чинників : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Боровик Ольга Анатоліївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 21 с.

Анотація. Уперше виявлено взаємозв'язок між рівнем фізичного стану жінок першого зрілого віку, які займаються ФОЗ, та спадковими чинниками, які асоціюються з високою фізичною працездатністю: ACE (ген ангіотензинперетворюючого ферменту), eNOS (ген ендотеліальної NO-синтази), PPAR γ (ген γ -рецептора, який активує проліферацію пероксисом);

вперше виявлено особливості мотивації ФОЗ жінок першого зрілого віку з врахуванням спадкових чинників. Встановлено, що поліморфізм гену PPAR γ здійснює вплив на мотивацію жінок до занять ФОЗ, який виявляється в тому, що Ala-алель сприяє збільшенню важливості мотиву зниження маси для жінок; вперше науково обгрунтовано диференційований підхід до процесу ФОЗ жінок першого зрілого віку з врахуванням спадкових чинників, які асоціюються з високою фізичною працездатністю, який виявляється: у виборі інтенсивності навантаження, пульсових режимів, залежно від поліморфізмів генів ACE, eNOS; виборі співвідношення засобів аеробної і силової спрямованості, залежно від поліморфізмів генів ACE, PPAR γ .

Ключові слова: заняття аеробної спрямованості, рівень фізичного стану, заняття силової спрямованості, жінки, фітнес, поліморфізм генів, диференціація.

Аннотація. Диссертация посвящена актуальному вопросу разработки дифференцированного подхода в процессе ФОЗ у женщин с учетом наследственных факторов.

Ключевые слова: занятия аэробной направленности, уровень физического состояния, занятия силовой направленности, женщины, фитнес, полиморфизм генов, дифференциация.

Annotation. Entrance of dissertation work health efficiency of employment of aerobic and exposed intercommunication are confirmed with the presence of certain genes, include on a motivational environment a stimulant women to employment of aerobic. On the basis of complex biological and pedagogical researches of women of the first mature age a rational orientation and maintenance are reasonable athletic-health employment of aerobic and her intercommunication with genes polymorphisms. The got results can be a trigger mechanism to the start of cereous of researches in this direction. The prospect of further researches is stipulated by importance of the affected and considered questions and consists in the study of features of change of the state that engage in the different types of health aerobic with the different inherited features, in expansion of spectrum of genes polymorphisms, women that influence on a bodily condition, health fitness occupy, in program development for health employment taking into account strengths and weaknesses genotype

Key words: employments of aerobic orientation, level of bodily condition, employments of power orientation, women, fitness, genes polymorphism, differentiation.

УДК 796.034.2:575.113.42

52. Бородачева Е. С.

Методика лечебной физкультуры при комплексной терапии больных ожирением : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Бородачева Евгения Сергеевна ; ГЦОЛИФК. – М., 1978. – 18 с.

Аннотація. Научно обоснована дифференцированная методика лечебной физкультуры при комплексной терапии больных ожирением с учетом патогенетических причин возникновения ожирения, степеней ожирения, локализации жировых отложений, возраста, пола, получаемых редуцированных диет и сопутствующих заболеваний.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, терапия больных ожирением.

Анотація. Науково обґрунтована диференційована методика лікувальної фізкультури при комплексній терапії хворих ожирінням з урахуванням патогенетичних причин виникнення ожиріння, ступеня ожиріння, локалізації жировідкладень, віку, статі, отримуваних зредукованих дієт і супутніх захворювань.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, терапія хворих ожирінням.

Annotation. The differentiated method of medical physical education is scientifically grounded at complex therapy of patients by obesity taking into account nosotropic reasons of origin of obesity, degrees of obesity, localization of zhrootlozheniy, age, floor, got reducirovannykh diets and concomitant diseases.

Key words: medical physical culture, method, therapy of patients by obesity.

53. Бочкова Н. Л.

Диференціація фізичних навантажень в фізкультурно-оздоровчих заняттях стосовно деяких факторів ризику серцево-судинних захворювань : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теорія і методика фізичного виховання, спортивного тренування і оздоровчої фізичної культури” / Бочкова Наталія Леонідівна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1994. – 24 с.

Анотація. Обґрунтовано особливості адаптації до фізичних навантажень осіб з різним характером та ступенем виявлення факторів ризику серцево-судинних захворювань, що базується на вивченні впливу характеру та ступеня виявленості факторів ризику на морфофункціональний стан та фізичну працездатність.

Ключові слова: фізичні навантаження, фізкультурно-оздоровчі заняття, фактори ризику.

Аннотація. Обоснованы особенности адаптации к физическим нагрузкам лиц с разным характером и степенью выявленных факторов риска сердечно-сосудистых заболеваний.

Ключевые слова: физические нагрузки, физкультурно-оздоровительные занятия, факторы риска.

Annotation. The features of adaptation to the physical loadings of persons of z are grounded by different character and stage of the exposed factors of risk of serdechno-sosudistykh diseases.

Key words: physical loadings, athletic-health employments, risk factors.

54. Бруно Вальин Абреу.

Адаптационно-морфологические изменения мышц брюшного пресса при кинематических и статических физических нагрузках : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14.00.02 „Анатомия человека” / Бруно Вальин Абреу ; КГИФК. – К., 1979. – 24 с.

Аннотация. Впервые изучена ультраструктура субклеточных элементов мышечной ткани мускулов брюшного пресса тренирующегося организма.

Ключевые слова: мышцы брюшного пресса, кинематические, статические физические нагрузки.

Анотація. Уперше вивчена ультраструктура субклітинних елементів м'язової тканини м'язів черевного пресу.

Ключові слова: м'язи черевного пресу, кінематичні, статичні фізичні навантаження.

Annotation. The ultrastructure of subcellular elements of muscles fabric of muscles is first studied abdominal the press of practicing organism.

Key words: muscles of abdominal are the press, kinematics, static physical loadings.

55. Буровых А. Н.

Профилактика и коррекция нарушений осанки в режиме дня школы-интерната : автореф. дис. ... канд. пед. наук / А. Н. Буровых ; ГЦОЛИФК. – М., 1967. – 20 с.

Аннотация. Разработана и экспериментально обоснована система использования физических упражнений с целью коррекции и профилактики различных нарушений осанки в режиме дня школы-интерната.

Ключевые слова: нарушения осанки, профилактика, коррекция.

Анотація. Розроблена і експериментально обґрунтована система використання фізичних вправ з метою корекції і профілактики різних порушень постави в режимі дня школи-інтернату.

Ключові слова: порушення постави, профілактика, корекція.

Annotation. Developed and the system of the use of physical exercises is experimentally grounded with the purpose of correction and prophylaxis of different violations of carriage in the mode of day of school-boarding-school.

Key words: violations of carriage, prophylaxis, correction.

56. Бутаев В. К.

Влияние физической нагрузки на технику движений, требующих целевой точности : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Бутаев Владимир Камолович ; ГЦОЛИФК. – М., 1991. – 24 с.

Аннотация. Впервые на контингенте высококвалифицированных спортсменов разных специализаций проведено биомеханическое исследование влияния физической нагрузки различной длительности и

показатели точности. Выявлены закономерности и характерные особенности воздействия различных видов нагрузок на хроно-структуру точностных движений.

Ключевые слова: физические нагрузки, техника движений, точность.

Анотація. Уперше на контингенті висококваліфікованих спортсменів різних спеціалізацій проведено біомеханічне дослідження впливу фізичного навантаження різної тривалості і показники точності. Виявлені закономірності і характерні особливості дії різних видів навантажень на хроно-структуру точнісних рухів.

Ключові слова: фізичні навантаження, техніка рухів, точність.

Annotation. First on the contingent of highly skilled sportsmen of different specializations biomechanics research of influence of the physical loading of different duration and indexes of exactness is conducted. Conformities to law and characteristic features of influence of different types of loadings are exposed on the khrono-structure of tochnostnykh motions.

Key words: physical loadings, technique of motions, exactness.

57. Бутченко Л. А.

Изучение легочных объемов как метод оценки функционального состояния дыхания и кровообращения у подростков : автореф. дис. ... канд. мед. наук / Л. А. Бутченко ; ЛНИИФК. – Л., 1951. – 16 с.

Аннотація. Исследовано функціональне состояние аппарата дыхания и кровообращения у подростков в целях врачебного контроля и рационализации процесса тренировки.

Ключевые слова: функциональное состояние, дыхание, кровообращение, подростки.

Анотація. Досліджений функціональний стан апарату дихання і кровообігу у підлітків з метою лікарського контролю і раціоналізації процесу тренування.

Ключові слова: функціональний стан, дихання, кровообіг, підлітки.

Annotation. The functional state of vehicle of breathing and circulation of blood is investigational for teenagers for medical control and rationalization of training process.

Key words: functional state, breathing, circulation of blood, teenagers.

58. Быстров В. М.

Исследование возрастных изменений и методики развития скоростно-силовых качеств у лиц женского пола в процессе онтогенеза : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Быстров Василий Моисеевич ; ВНИИФК. – М., 1973. – 26 с.

Аннотація. Выявлена оптимальная дозировка скоростно-силовых упражнений, разработана и экспериментально проверена эффективность комплексов упражнений с различными режимами работы опорно-двигательного аппарата в развитии скоростных, силовых и скоростно-

силовых качеств и некоторых показателей физического развития у лиц женского пола, регулярно спортом не занимающихся, и спортсменок различной специализации и квалификации.

Ключевые слова: возрастные изменения, методика развития скоростно-силовых качеств, женщины.

Анотація. Виявлено оптимальне дозування швидкісно-силових вправ, розроблена і експериментально перевірена ефективність комплексів вправ з різними режимами роботи опорно-рухового апарату в розвитку швидкісних, силових і швидкісно-силових якостей і деяких показників фізичного розвитку в осіб жіночої статі, які не маймаються постійно спортом, і спортсменок різної спеціалізації і кваліфікації.

Ключові слова: вікові зміни, методика розвитку швидкісно-силових якостей, жінки.

Annotation. The optimum dosage of speed-power exercises is exposed, developed and efficiency of complexes of exercises is experimentally tested with the different modes of operations of locomotorium in development of speed, power and speed-power qualities and some indexes of physical development at the persons of sex of women, regularly by sport of not gettings busy, and sportswomen of different specialization and qualification.

Key words: age-dependent changes, method of development of speed-power qualities, zhenschicy.

59. Вайшвила Ч. А.

Особенности физического развития, физической подготовленности некоторых вегетативных функций и их взаимосвязь у мальчиков среднего школьного возраста : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 102 „Физиология человека и животных” / Ч. А. Вайшвила ; Ин-т эксперим. и клин. медицины. – Вильнюс, 1968. – 29 с.

Аннотація. Исследовано фізичне розвиток і фізична підготовленість показателів у хлопчиків 11–14-річного віку; виявлені особливості зміни частоти і ритмічності пульса, кров'яного тиску, частоти дихання.

Ключевые слова: физическое развитие, вегетативные функции, мальчики среднего школьного возраста.

Анотація. Досліджені фізичний розвиток і фізична підготовленість показників у хлопчиків 11–14-річного віку; виявлені особливості зміни частоти і ритмічності пульсу, кров'яного тиску, частоти дихання.

Ключові слова: фізичний розвиток, вегетативні функції, хлопчики середнього шкільного віку.

Annotation. Physical development and physical preparedness of indexes is investigational for the boys of 11–14-years-old age; the features of change of frequency and rhythm of pulse, piosis, breathing frequency are exposed.

Key words: physical development, vegetativne functions, boys of middle school age.

60. Варгашкин П. Р.

Повышение эффективности тренировочного процесса при использовании некоторых фармакологических средств (экспериментально-педагогическое исследование) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки”; [спец.] 14.00.25 „Фармакология” / Варгашкин Павел Ростиславович ; КГИФК. – К., 1988. – 23 с.

Аннотация. Разработан режим применения милдроната в тренировочном процессе у высококвалифицированных спортсменов циклических видов спорта (велоспорт, академическая гребля); подтверждено позитивное влияние систематического применения препарата бемитила в тренировочном процессе велосипедистов, специализирующихся в гонках на треке.

Ключевые слова: тренировочный процесс, фармакологические средства, высококвалифицированные спортсмены.

Анотація. Розроблений режим застосування мілдроната в тренувальному процесі у висококваліфікованих спортсменів циклічних видів спорту (велоспорт, академічне веслування); підтверджений позитивний вплив систематичного застосування препарату бемітіла в тренувальному процесі велосипедистів, що спеціалізуються в гонках на треку.

Ключові слова: тренувальний процес, фармакологічні засоби, висококваліфіковані спортсмени.

Annotation. The mode of application of mildronata is developed in a training process for the highly skilled sportsmen of cyclic types of sport (cycle racing, boat-racing); positive influence of systematic application of preparation of bemitila is confirmed in the training process of bicyclists, specialized in races on track.

Key words: training process, pharmacological facilities, highly skilled sportsmen.

УДК 615.272:004.58

61. Вардишвили И. А.

О корковой регуляции сердечной деятельности и дыхания при физических упражнениях и вопрос разминки в спорте : автореф. дис. ... канд. биол. наук / И. А. Вардишвили ; Ин-т физиол. НАН Грузинской ССР. – Тбилиси, 1954. – 11 с.

Аннотация. Установлено наличие условно рефлекторной регуляции в различные периоды физической деятельности человека; обоснованы полученные факты, испытан на практике новый способ разминки в спорте.

Ключевые слова: регуляция сердечной деятельности, физические упражнения, разминка в спорте.

Анотація. Встановлена наявність умовно рефлекторної регуляції в різні періоди фізичної діяльності людини; обґрунтовані отримані факти, випробувані на практиці новий спосіб розминки в спорті.

Ключові слова: регуляція серцевої діяльності, фізичні вправи, розминка в спорті.

Annotation. A presence is set conditional the reflex adjusting in different periods of physical activity of man; the got facts are grounded, the new method of limbering-up is tested in practice in sport.

Key words: adjusting of cardiac activity, physical exercises, limbering-up in sport.

62. Василягина А. П.

Потребность организма тренирующихся спортсменов в аскорбиновой кислоте в зависимости от характера выполняемого упражнения на силу, скорость и выносливость : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Василягина А. П. ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Л., 1953. – 14 с.

Аннотація. Виявлена залежність потреби в аскорбіновій кислоті у спортсменів від характеру виконуваних вправ; встановлені кількості аскорбінової кислоти, необхідні для організму спортсменів при різній роботі: силовій, на швидкість і на витривалість.

Ключевые слова: спортсмены, физические упражнения, сила, быстрота, выносливость.

Анотація. Виявлена залежність потреби в аскорбіновій кислоті у спортсменів від характеру виконуваних вправ; встановлені кількості аскорбінової кислоти, необхідні для організму спортсменів при різній роботі: силовій, на швидкість і на витривалість.

Ключові слова: спортсмени, фізичні вправи, сила, швидкість, витривалість.

Annotation. Dependence of requirement is exposed in ascorbic acid for sportsmen from character of executable exercises; the amounts of ascorbic acid, necessary for the organism of sportsmen during different work, are set: power, on a quickness and on endurance.

Key words: sportsmen, physical exercises, force, quickness, endurance.

63. Василяускас К. М.

Влияние физических нагрузок на взаимоотношения некоторых вегетативных и соматических функций у юных спортсменов : автореф. дис. ... канд. биол. наук / К. М. Василяускас ; Ин-т эксперим. и клин. медицины. – Вильнюс, 1967. – 20 с.

Аннотація. Обосновано, что основной реакцией на нагрузку субмаксимальной и большой мощности является усиление функций сердечно-сосудистой системы и внешнего дыхания, проявляемое в учащении сердечных сокращений, повышении максимального и снижении или неизменяемости минимального артериального давления, увеличении частоты, глубины и минутного объема дыхания. Адаптация сердечно-сосудистой системы и внешнего дыхания к указанным нагрузкам зависит от возраста, степени тренированности и от мощности выполняемой нагрузки.

Ключевые слова: физические нагрузки, спортсмены, степень тренированности.

Анотація. Обґрунтовано, що основною реакцією на навантаження субмаксимальної і великої потужності є посилення функцій серцево-судинної системи і зовнішнього дихання, що проявляється в почастишанні серцевих скорочень, підвищенні максимального і зниженні або незмінності мінімального артеріального тиску, збільшенні частоти, глибини і хвилинного об'єму дихання. Адаптація серцево-судинної системи і зовнішнього дихання до вказаних навантажень залежить від віку, ступеня тренуваності і від потужності виконуваного навантаження.

Ключові слова: фізичні навантаження, спортсмени, ступінь тренуваності.

Annotation. It is grounded, that a basic reaction on loading of submaximal and large power is strengthening of functions of the serdechno-sosudistoy system and external breathing, shown in becoming more frequent of heart-throbs, increase of maximal and decline or unalterableness of minimum arteriotony, increase of frequency, depth and minute volume of breathing. Adaptation of the serdechno-sosudistoy system and external breathing to the indicated loadings depends on age, degrees of trained and from power executable loading.

Key words: physically loadings, sportsmen, degree of trained.

64. Васин Ю. Г.

Экспериментальное обоснование методики физических упражнений для школьников с алиментарной формой ожирения : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Ю. Г. Васин ; НИИ физиол. детей и подростков. – М., 1973. – 21 с.

Анотація. Выявлены изменения, происшедшие в двигательных качествах, физическом развитии и функциональном состоянии организма школьников с алиментарным ожирением под воздействием длительных занятий физическими упражнениями по разработанной методике.

Ключевые слова: физические упражнения, школьники, форма ожирения.

Анотація. Виявлені зміни, що сталися в рухових якостях, фізичному розвитку і функціональному стані організму школярів з аліментарним ожирінням під впливом тривалих занять фізичними вправами за розробленою методикою.

Ключові слова: фізичні вправи, школярі, форма ожиріння.

Annotation. Changes, happenings in motive qualities, physical development and functional state of organism of schoolboys with alimentary obesity under act of the protracted employments by physical exercises on the developed method, are exposed.

Key words: physical exercises, schoolboys, form of obesity.

65. Васина И. Д.

Угольная ангидраза крови как показатель тренированности : автореф. дис. ... канд. биол. наук / И. Д. Васина ; Ленингр. НИИ физ. культуры. – Л., 1959. – 11 с.

Аннотация. Обосновано, что угольная ангидраза и ангидразный показатель являются одним из чувствительных показателей изменений состояния организма при некоторых заболеваниях. Полученные данные позволяют считать, что перестройка организма в процессе тренировки отражается и в повышении активности угольной ангидразы крови. При этом повышение активности угольной ангидразы проявляются в большей степени у спортсменов с большей выносливостью.

Ключевые слова: состояние организма, показатель тренированности, выносливость.

Анотація. Обґрунтовано, що вугільні ангидраза і ангидразний показник є одним з чутливих показників змін стану організму при деяких захворюваннях. Отримані дані дозволяють вважати, що перебудова організму в процесі тренування позначається і в підвищенні активності вугільної ангидразы крови. При цьому підвищення активності вугільної ангидразы проявляються більшою мірою у спортсменів з більшою витривалістю.

Ключові слова: стан організму, показник тренуваності, витривалість.

Annotation. It is grounded, that coal angidraza and angidraznyu index are one of sensible indexes of changes of the state of organism at some diseases. Findings allow to consider that re-erecting of organism in the process of training is reflected and in the increase of activity of coal angidrazy blood. Thus increase of activity coal angidrazy proyavlyayut'sya in a greater degree for sportsmen with greater endurance.

Key words: state of organism, index to trained, endurance.

66. Вербианова З. Г.

Взаимоотношения проприоцептивных, сердечно-сосудистых и дыхательных рефлексов человека : автореф. дис. ... канд. биол. наук / З. Г. Вербианова ; КГПИ. – Красноярск, 1965. – 20 с.

Аннотация. Изучен характер взаимоотношений проприоцептивных, сердечно-сосудистых и дыхательных рефлексов человека не только в плане саморегуляции, но и корковой регуляции.

Ключевые слова: сердечно-сосудистые, дыхательные рефлексы, корковая регуляция.

Анотація. Вивчений характер взаємин пропріоцептивних, серцево-судинних і дихальних рефлексів людини не лише в саморегуляції, але і коркової регуляції.

Ключові слова: серцево-судинні, дихальні рефлекси, коркова регуляція.

Annotation. Character of mutual relations of transude, cardiac vascular and respiratory reflexes of man is studied not only in the plan of self-regulation but also to the crust adjusting.

Key words: cardiac vascular, respiratory reflexes, crust adjusting.

67. Виру Э. А.

О динамике артериального давления, определенного аускультаторным методом, при физических нагрузках у спортсменов : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.13 „Физиология человека и животных” / Э. А. Виру ; ТГУ. – Тарту, 1972. – 35 с.

Аннотация. Проверена применимость изменений артериального давления при работе для диагностики утомления и оценки возрастного развития сердечно-сосудистой системы; выяснена репродуцированность изменений артериального давления при работе.

Ключевые слова: артериальное давление, физические нагрузки, спортсмены, диагностика утомления.

Анотація. Перевірена застосовність змін артеріального тиску при роботі для діагностики втоми і оцінки вікового розвитку серцево-судинної системи; з'ясована репродуцированність змін артеріального тиску при роботі.

Ключові слова: артеріальний тиск, фізичні навантаження, спортсмени, діагностика втоми.

Annotation. Applicability of changes of arteriotony is tested during work for diagnostics of fatigue and estimation of age-dependent development of the serdechno-sosudistoy system; found out reproducirovannost' changes of arteriotony during work.

Key words: arteriotony, physical loadings, sporsmeny, diagnostics of fatigue.

68. Вовканич А. С.

Працездатність окремих груп спортсменів при виконанні повторних статичних навантажень : автореф. дис. ... канд. біол. наук : [спец.] 03.00.13 „Фізіологія людини і тварин” / Вовканич Андрій Степанович ; ЛДУ імені Івана Франка. – Л., 1996. – 24 с.

Анотація. Уперше визначено вплив змін тривалості відпочинку між навантаженнями на швидкість розвитку втоми. Уперше проведено порівняльне дослідження впливу повторних статичних навантажень на зміни працездатності спортсменів різних спеціалізацій, адаптованих (важкоатлети, гімнасти, стрільці) та неадаптованих (лижники-гонщики, легкоатлети-стайери) до їх виконання.

Аннотация. Впервые проведено комплексное исследование изменений работоспособности спортсменов под воздействием повторных статических нагрузок по показателям функционального состояния центральной нервной, нервномышечной и сердечно-сосудистой систем.

Ключевые слова: работоспособность, спортсмены, статические нагрузки, функциональное состояние.

Анотація. Уперше проведено комплексне дослідження змін працездатності спортсменів під впливом повторних статичних навантажень

за показниками функціонального стану центральною нервовою, нервномишечною і серцево-судинною систем.

Ключові слова: працездатність, спортсмени, статичні навантаження, функціональний стан.

Annotation. Complex research of changes the capacity of sportsmen is first conducted under act of the repeated static loadings on the indexes of the functional state central nervous, nervnomyshechnoy and serdechno-sosudistoy systems.

Key words: capacity, sportsmen, static loadings, functional state.

69. Волков В. М.

К механизму непродолжительных ухудшений спортивной мышечной работы : автореф. дис. ... канд. биол. наук / В. М. Волков ; ГЦОЛИФК. – М., 1955. – 15 с.

Аннотація. Исследован ход восстановления в естественных условиях тренировки спортсмена.

Ключевые слова: тренировка спортсмена, восстановление.

Анотація. Досліджене відновлення спортсмена в природних умовах тренування.

Ключові слова: тренування спортсмена, відновлення.

Annotation. Motion of renewal is investigational in the natural terms of training of sportsman.

Key words: training of sportsman, renewal.

70. Волкова Т. В.

Методика лечебной физической культуры при переломах костей локтевого сустава : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Т. В. Волкова ; ГЦОЛИФК. – М., 1971. – 17 с.

Аннотація. Разработана методика лечебной физической культуры при лечении переломов костей, образующих локтевой сустав.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, переломы костей локтевого сустава.

Анотація. Розроблена методика лікувальної фізичної культури при лікуванні переломів кісток ліктьового суглоба.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, переломи кісток ліктьового суглоба.

Annotation. The method of medical physical culture is developed at treatment of breaks of bones, formative an elbow joint.

Key words: medical physical culture, method, breaks of bones of elbow joint.

71. Волошин В. И.

Исследование эффективности системы специальных физических упражнений для исправления функциональных нарушений осанки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.734 „Теория и методика физического воспитания и

спортивной тренировки” / В. И. Волошин ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Л., 1969. – 31 с.

Аннотация. Экспериментально проверена эффективность применения системы специальных физических упражнений для исправления функциональных нарушений осанки у курсантов.

Ключевые слова: специальные физические упражнения, функциональные нарушения осанки.

Анотація. Експериментально перевірена ефективність застосування системи спеціальних фізичних вправ для виправлення функціональних порушень постави у курсантів.

Ключові слова: спеціальні фізичні вправи, функціональні порушення постави.

Annotation. Efficiency of application of the system of the special physical exercises is experimentally tested for the correction of functional violations of carriage for students.

Key words: special physical exercises, functional violations of carriage.

72. Воронов П. М.

Экспериментальные исследования влияния морфологической структуры тела на параметры рабочей деятельности спортсменов для ориентации в академическую греблю : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / П. М. Воронов ; ТГУ. – Тарту, 1975. – 20 с.

Аннотация. Разработана шкала оценки показателей морфологической структуры тела гребцов-юниоров; уточнена методика проведения антропометрических измерений. Построена математическая модель для прогнозирования параметров рабочей деятельности в зависимости от морфологической структуры.

Ключевые слова: морфологическая структура тела, антропометрические измерения, деятельность спортсменов, академическая гребля.

Анотація. Розроблена шкала оцінки показників морфологічної структури тіла веслярів-юніорів; уточнена методика проведення антропометричних вимірів. Побудована математична модель для прогнозування параметрів діяльності залежно від морфологічної структури.

Ключові слова: морфологічна структура тіла, антропометричні виміри, діяльність спортсменів, академічне веслування.

Annotation. The scale of estimation of indexes of morphological structure of body of rowers-juniors is developed; the method of leadthrough of the anthropometric measurings is specified. A mathematical model is built for prognostication of parameters of working activity depending on a morphological structure.

Key words: morphological structure of body, anthropometric measurings, activity of sportsmen, boat-racing.

73. Вржесневський І. І.

Оцінка фізичних можливостей студентів у системі медико-педагогічного контролю у процесі фізичного виховання спеціального відділення вузу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Вржесневський Іван Іванович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2011. – 20 с.

Анотація. Уперше для використання в процесі фізичного виховання розроблена і обґрунтована інтегральна оцінка індивідуальних фізичних можливостей студентів спеціального відділення ВНЗ, у тому числі і як альтернативна оцінка рівня фізичного стану для цього контингенту молоді; уперше виявлено, що вибір диференційованої спрямованості, засобів, методів й змісту занять з фізичного виховання, що базується на оцінці фізичних можливостей організму та їх резерву, позитивно впливає на стан здоров'я та рівень фізичних можливостей студентів спеціального медичного відділення встановлено, що вплив специфіки захворювань на організм не дозволяє отримати об'єктивні результати оцінки рівня фізичного стану студентів спеціального відділення ВНЗ.

Ключові слова: студент спеціального відділення ВНЗ, спеціальна медична група, медико-педагогічний контроль, фізичне виховання.

Аннотация. Диссертация посвящена проблемам обоснования и разработки объективной оценки физических возможностей студентов специального отделения вуза в контексте врачебно-педагогического контроля процесса физического воспитания. Впервые для использования в системе врачебно-педагогического контроля процесса физического воспитания разработана и обоснована интегральная оценка индивидуальных физических возможностей студентов специального отделения вуза, в том числе и как альтернативная оценка уровня физического состояния для этого контингента молодежи. Установлено, что влияние специфики заболеваний на организм не позволяет получить объективные результаты оценки уровня физического состояния студентов специального отделения вуза.

Ключевые слова: студент специального отделения вуза, специальная медицинская группа, врачебно-педагогический контроль, физическое воспитание.

Annotation. Extended picture of presence of intercommunication between the parameters of morbidity and way of life with the values of indexes of physical development, functional state of organs, systems of organism and by the physical capacity of students of the special educational separation. It is experimentally well-proven that approximately the identical level of physical possibilities allows to send for employments in the single group of students of the special separation with different diseases, that facilitates the decision of questions of organization (organizational-methodical providing) of process of physical education in the flow of school year. On the basis of determination of individual level of physical possibilities of student the variant of forming of educational task medical forces is offered for employments by physical exercises of students of the special

separation. The conducted researches allow to suppose that the developed criteria of estimation of physical possibilities promote efficiency of medical-pedagogical control of process of physical education of students of the special separation of high school.

Key words: student of the special separation of high school, task medical force, medical-pedagogical control, physical education.

УДК 796.011.3

74. Гайдес А. М.

О физиологических предпосылках координации движений при физических упражнениях : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 102 „Физиология человека и животных” / А. М. Гайдес ; АН УзССР. – Ташкент, 1968. – 26 с.

Аннотация. Изучена длительность максимального произвольного мышечного усилия, как важнейшего показателя мобилизационной способности моторики человека, прыгучесть как физиологический критерий интенсивности мышечного сокращения, дифференцировка мышечных усилий как ведущий инградиент процесса управления движениями.

Ключевые слова: физические упражнения, координация движений, моторика человека.

Анотація. Вивчена тривалість максимального довільного м'язового зусилля, як найважливішого показника мобілізаційної здатності моторики людини, стрибучість як фізіологічний критерій інтенсивності м'язового скорочення, диференціювання м'язових зусиль як провідний елемент процесу управління рухами.

Ключові слова: фізичні вправи, координація рухів, моторика людини.

Annotation. Duration of maximal arbitrary myshechnogo effort is studied, as a major index of mobilizational ability of motoriki of man, jumping as physiological criterion of intensity of myshechnogo reduction, embryonization of myshechnykh efforts as anchorman of ingradient process of management motions.

Key words: physical exercises, co-ordination of motions, motorika of man.

75. Гайнетдинов Н. М.

Медленный бег в комплексном лечении больных гипертонической болезнью : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Гайнетдинов Нурислям Мирзанович ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Л., 1977. – 21 с.

Аннотация. Разработаны критерии для показаний к медленному бегу больных гипертонической болезнью I и II стадии.

Ключевые слова: гипертоническая болезнь, медленный бег, критерии для показания.

Анотація. Розроблені критерії для застосування повільного бігу хворих гіпертонічною хворобою I і II стадії.

Ключові слова: гіпертонічна хвороба, повільний біг, критерії для застосування.

Annotation. Criteria are developed for testimonies to to at slow run of patients by hypertensive illness I and II stages.

Key words: hypertensive illness, at slow run, criteria for a testimony.

76. Галайтатий Г. Д.

Фізіологічна характеристика фізичної і розумової працездатності студентів з різним рейтингом успішності і фізичної підготовленості : автореф. дис. ... канд. біол. наук : [спец.] 03.00.13 „Фізіологія людини і тварин” / Галайтатий Григорій Давидович ; КДУ імені Тараса Шевченка. – К., 1997. – 20 с.

Анотація. Встановлено, що студенти з різним рейтингом успішності і рівнем фізичної працездатності достовірно відрізняються за параметрами біоелектричної активності і реактивності ЦНС, кардіорегуляції та показниками психофізіологічних якостей розумової працездатності. Розроблена методика комплексної діагностики та корегуючої технології управління фізичною і розумовою працездатністю студентів в умовах занять з фізичного виховання.

Ключові слова: фізіологічна характеристика, фізична працездатність, рейтинг успішності, методика комплексної діагностики.

Аннотация. Обосновано, что студенты с разным рейтингом успеваемости и уровнем физической работоспособности достоверно отличаются по параметрам биоэлектрической активности и реактивности ЦНС, кардиорегуляции и показателями психофизиологических качеств умственной работоспособности.

Ключевые слова: физиологическая характеристика, физическая работоспособность, рейтинг успеваемости, методика комплексной диагностики.

Annotation. It is grounded, that students with the different rating of progress and level of physical capacity for certain differ on the parameters of bioelectric activity and reactivity of cns, kardioregular and indexes of psychological-physiological qualities of mental capacity.

Key words: physiological description, physical capacity, rating of progress, method of complex diagnostics.

УДК 612.745+612.821.3:371.71

77. Гарби Т. И.

Особенности вспомогательной физической подготовки спортсменов с признаками неврологической симптоматики (как следствие остеохондроза позвоночника) в условиях учебно-тренировочного процесса : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.01 „Олимпийский и профессиональный спорт” / Гарби Татьяна Ивановна ; Укр. гос. ун-т физ. воспитания и спорта. – К., 1996. – 22 с.

Аннотация. Впервые показаны характер влияния вертебральной неврологической симптоматики на важные стороны функциональных возможностей спортсменов, а также положительная роль относительно кратковременной (12 недель) интенсивной вспомогательной физической

підготовки с целевой направленностью на коррекцию и профилактику вертебральных нарушений в процессе спортивной тренировки.

Ключевые слова: физическая подготовка спортсменов, остеохондроз позвоночника, тренировочный процесс.

Анотація. Уперше досліджений характер впливу вертебральної неврологічної симптоматики на важливі сторони функціональних можливостей спортсменів, а також позитивна роль відносно короткочасної (12 тижнів) інтенсивної допоміжної фізичної підготовки з цільовою спрямованістю на корекцію і профілактику вертебральних порушень в процесі спортивного тренування.

Ключові слова: фізична підготовка спортсменів, остеохондроз хребта, тренувальний процес.

Annotation. First rotined character of influence of vertebral'noy neurological simptomatiki on the important sides of functional possibilities of sportsmen, and also positive role in relation to brief (12 weeks) intensive auxiliary physical preparation with a having a special purpose orientation on a correction and prophylaxis of vertebral'nykh violations in the process of the sporting training.

Key words: physical preparation of sportsmen, osteochondrosis of spine, training process.

78. Гаспаркене О. П.

Физические и функциональные особенности организма учащихся, занимающихся в специальных медицинских группах, и анализ физического воспитания : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.0013 „Физиология человека и животных” / Гаспаркене Она Прановна ; Ин-т экспер. и клин. медицины. – Вильнюс, 1972. – 31 с.

Аннотація. Исследована динамика изменения некоторых вегетативных функций у занимающихся в специальных медицинских группах и проанализированы их особенности.

Ключевые слова: физические, функциональные особенности организма, специальные медицинские группы.

Анотація. Досліджена динаміка зміни деяких вегетативних функцій студентів, що займаються в спеціальних медичних групах і проаналізовані їх особливості.

Ключові слова: фізичні, функціональні особливості організму, спеціальні медичні групи.

Annotation. The dynamics of change of some vegetative functions is investigational at gettings busy in task medical forces and their features are analysed.

Key words: physical, functional features of organism, task medical forces.

79. Гачечиладзе Я. В.

Методика формирования произвольного режима дыхания у спортсменов во время стрельбы из малокалиберной винтовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и

спортивной тренировки” / Гачечиладзе Яков Владимирович ; ВНИИФК. – М., 1975. – 19 с.

Аннотация. Изучены особенности внешнего дыхания стрелка и определены основные методические направления становления и совершенствования режима дыхания в стрельбе из винтовки.

Ключевые слова: внешнее дыхание, методические направления, режим дыхания в стрельбе из винтовки.

Анотація. Вивчені особливості зовнішнього дихання стрільця і визначені основні методичні напрями становлення і вдосконалення режиму дихання у стрільбі з рушниці.

Ключові слова: зовнішнє дихання, методичні напрями, режим дихання у стрільбі з рушниці.

Annotation. The features of the external breathing of shooter are studied and basic methodical directions of becoming and perfection of the breathing mode are certain in firing a rifle.

Key words: external breathing, methodical directions, breathing mode in firing a rifle.

80. Гиппенрейтер Е. Б.

Изучение динамики развития адаптации и состояния работоспособности человека в процессе тренировки в горных условиях : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Е. Б. Гиппенрейтер ; ИНиПФ. – М., 1969. – 23 с.

Аннотация. Дана оценка эффективности применения некоторых фармакологических препаратов в целях ускорения процессов восстановления и акклиматизации к горным условиям и профилактики горной болезни.

Ключевые слова: процессы восстановления, процесс тренировки, горные условия, акклиматизация.

Анотація. Дана оцінка ефективності застосування деяких фармакологічних препаратів з метою прискорення процесів відновлення і акліматизації до гірських умов і профілактики гірської хвороби.

Ключові слова: процеси відновлення, процес тренування, гірські умови, акліматизація.

Annotation. The estimation of efficiency of application of some pharmacological preparations is Given for the acceleration of processes of renewal and acclimatization to the mountain terms and prophylaxis of mountain sickness.

Key words: processes of renewal, training process, mountain terms, acclimatization.

81. Гоглювата Н. О.

Програмування фізкультурно-оздоровчих занять аквафітнесом з жінками першого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гоглювата Наталія Олегівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2007. – 19 с.

Анотація. Уперше аквафітнес розглянуто з позиції системного підходу як сукупність вправ вибіркової дії в умовах водного середовища, розроблено типологічну характеристику інноваційних засобів аквафітнесу з урахуванням основних системоутворюючих факторів, визначено їхній фізкультурно-оздоровчий потенціал з урахуванням індивідуальних особливостей контингенту. Розроблено й науково обґрунтовано методику побудови програм фізкультурно-оздоровчих занять аквафітнесом з використанням інноваційних технологій для жінок першого зрілого віку відповідно до структури та рівня їх фізичного стану, що дозволяє оптимізувати процес кондиційного тренування.

Ключові слова: програмування, фізкультурно-оздоровчі заняття, аквафітнес, жінки першого зрілого віку.

Аннотация. Впервые разработана типологическая характеристика нетрадиционных форм двигательной активности в условиях водной среды с учетом следующих системообразующих факторов: преимущественной направленности применяемых упражнений, характера локомоций исходных, базовых дисциплин, специфики применяемых технических средств, особенностей контингента, которая позволяет рационально использовать физкультурно-оздоровительный потенциал различных средств аквафитнеса в зависимости от индивидуальных особенностей контингента.

Ключевые слова: программирование, физкультурно-оздоровительные занятия, аквафитнес, женщины первого зрелого возраста.

Annotation. Tipologic description of untraditional forms of motive activity is first developed in the conditions of water environment taking into account the followings sistemoobrazuyuschikh factors: primary orientation of the applied exercises, character of lokomociy of initial, base disciplines, specific of the applied hardwares, features of contingent, which allows rationally to use athletic-health potential of different facilities of akvafitnesa depending on individual features of contingent.

Key words: programming, athletic-health employments, akvafitnes, women of the first mature age.

УДК 796.412-055.2

82. Годик М. А.

Исследование факторной структуры скоростных двигательных способностей человека : автореф. дис. ... канд. пед. наук / М. А. Годик ; ГЦОЛИФК. – М., 1966. – 28 с.

Аннотация. Исследованы зависимости между различными формами проявления быстроты; изменения скорости в максимально быстрых движениях; морфологические, физиологические и прочие факторы, влияющие на скорость движения.

Ключевые слова: скоростные двигательные способности, факторная структура, скорость движения.

Анотація. Досліджені залежності між різними формами прояву швидкості; зміни швидкості в максимально швидких рухах; морфологічні, фізіологічні та інші чинники, що впливають на швидкість руху.

Ключові слова: швидкісні рухові здібності, факторна структура, швидкість руху.

Annotation. Dependences are investigational between the different forms of display of quickness; changes speed are in maximally rapid motions; morphological, physiological and other factors, influencing on the rate of movement.

Key words: speed motive capabilities, factor structure, rate of movement.

83. Головинская Н. В.

Тонометрия мышц спины при сколиозах у детей : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Н. В. Головинская ; НИИ восстановления трудоспособ. физ. дефективных детей. – Л., 1950. – 10 с.

Аннотація. Експериментально обосновано основне значення нервно-м'язового апарату, визначене впливом середовища і життєдіяльності дитини.

Ключевые слова: м'язи спини, діти, сколіоз.

Анотація. Експериментально обґрунтовано значення нервово-м'язового апарату, яке визначають впливом середовища і життєдіяльності дитини.

Ключові слова: м'язи спини, діти, сколіоз.

Annotation. The basic value of nervno-myshechnogo vehicle, determined influence of environment and vital functions of child, is experimentally grounded.

Key words: muscles of the back, children, skolioz.

84. Голод Л. И.

Влияние лечебной физкультуры на фазовую структуру систолы левого желудочка сердца при гипертонической болезни : автореф. дис. ... канд. мед. наук : [спец.] 761 „Лечебная физкультура и врачебный контроль над занимающимися физкультурой” / Л. И. Голод ; МГМИ. – Минск, 1971. – 24 с.

Аннотація. Изучено влияние различных (малой, средней, повышенной) физических нагрузок на сократительную функцию миокарда при гипертонической болезни современным достаточно точным методом поликардиографии.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, фазовая структура, гипертоническая болезнь, физические нагрузки.

Анотація. Вивчений вплив різних (малих, середніх, підвищених) фізичних навантажень на скорочувальну функцію міокарду при гіпертонічній хворобі сучасним досить точним методом полікардіографії.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, фазова структура, гіпертонічна хвороба, фізичні навантаження.

Annotation. Influence of the different (small, middle, enhanceable) physical loadings is studied on the retractive function of myocardium at hypertensive illness by the modern exact enough method of polikardiografii.

Key words: medical physical culture, phase structure, hypertensive illness, physical loadings.

85. Голомазов С. В.

Исследование механизмов управления точностью движений и экспериментальное обоснование методики ее повышения (на примере баскетбольных бросков): автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Голомазов Станислав Вениаминович ; ГЦОЛИФК. – М., 1973. – 30 с.

Аннотация. Изучена техника баскетбольного броска, механизмы управления бросковым движением и экспериментально обоснованы некоторые пути повышения уровня меткости баскетболистов.

Ключевые слова: точность движений, методика ее повышения, баскетболисты.

Анотація. Вивчена техніка баскетбольного кидка, механізми управління кидковим рухом і експериментально обґрунтовані шляхи підвищення рівня влучності баскетболістів.

Ключові слова: точність рухів, методика її підвищення, баскетболісти.

Annotation. The technique of basket-ball throw is studied, mechanisms of management throw motions and some ways of increase of level of accuracy of basketball-players are experimentally grounded.

Key words: exactness of motions, method of its increase, basketball-players.

86. Голубкова Р. М.

Методика применения лечебной физической культуры в сочетании с трудотерапией при переломах костей кисти и пальцев : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки, включая методику лечебной физической культуры” / Р. М. Голубкова ; ГЦОЛИФК. – М., 1972. – 15 с.

Аннотация. Определена последовательность применения различных средств ЛФК и видов трудовых операций при повреждении данной локализации. Экспериментально обоснована эффективность разработанной методики комплексного лечения больных с переломами костей кисти и пальцев.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, переломы костей кисти и пальцев.

Анотація. Визначена послідовність застосування різних засобів ЛФК і видів трудових операцій при пошкодженні даної локалізації. Експериментально обґрунтована ефективність розробленої методики комплексного лікування хворих з переломами кісток кисті і пальців.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, переломи кісток кисті і пальців.

Annotation. The sequence of application of different facilities of LFK and types of labour operations is certain at the damage of this localization. Efficiency

of the developed method of holiatry of sick with breaks bones of brush and fingers is experimentally grounded.

Key words: medical physical culture, method, breaks of bones brush and fingers.

87. Гониянц С. А.

Исследование выносливости и экспериментальное обоснование методики ее воспитания у детей (10–13 лет), проживающих в условиях среднегорья : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / С. А. Гониянц ; ГЦОЛИФК. – М., 1971. – 25 с.

Аннотация. Обоснованы особенности реакции детского организма, коренных жителей различной высотной зональности на физические нагрузки различной направленности. Экспериментально проверена эффективность воздействия специальным образом построенной методики тренировки, предназначенной для развития выносливости у детей-горцев.

Ключевые слова: физические нагрузки, методика тренировки, развитие выносливости у детей.

Анотація. Обґрунтовані особливості реакції дитячого організму, корінних мешканців різної висотної зональності на фізичні навантаження різної спрямованості. Експериментально перевірена ефективність дії спеціальним чином розробленої методики тренування, призначеної для розвитку витривалості у дітей-горців.

Ключові слова: фізичні навантаження, методика тренування, розвиток витривалості у дітей.

Annotation. The features of reaction of child's organism are grounded, natives of different height zonality on the physical loadings of different orientation. Efficiency is experimentally tested of influence the special appearance of the built method of training, intended for development of endurance for children-highlanders.

Key words: physical loadings, training method, development of endurance for children.

88. Городниченко Э. А.

Развитие выносливости к статическим мышечным усилиям у детей школьного возраста в процессе физического воспитания : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Э. А. Городниченко ; НИИ возрастной физиол. и физ. воспитания. – М., 1965. – 21 с.

Аннотация. Определены наиболее эффективные физические упражнения для развития статической выносливости у юношей 16–17 лет; выявлено влияние специальной тренировки в статических напряжениях на общепринятые показатели физической подготовленности старших школьников.

Ключевые слова: физические упражнения, выносливость у юношей 16–17 лет, физическая подготовленность.

Анотація. Визначені найбільш ефективні фізичні вправи для розвитку статичної витривалості у хлопців 16–17 років; виявлений вплив спеціального тренування в статичній нарузі на загальноприйнятні показники фізичної підготовленості старших школярів.

Ключові слова: фізичні вправи, витривалість у хлопців 16–17 років, фізична підготовленість.

Annotation. The most effective physical exercises are certain for development of static endurance for youths 16–17 years; influence of the special training is exposed in static tensions on the generally accepted indexes of physical preparedness of senior schoolboys.

Key words: physical exercises, endurance for youths 16–17 years, physical preparedness.

89. Горчаков А. М.

Учет типов изменения мышечной работоспособности как условие эффективности физкультурной паузы : автореф. дис. ... канд. пед. наук / А. М. Горчаков ; ГЦОЛИФК. – М., 1964. – 16 с.

Анотація. Обоснованы особенности производственной деятельности и санитарно-гигиенические условия труда, которые обуславливают определенную реакцию организма, изменение функционального состояния рабочих.

Ключевые слова: мышечная работоспособность, гигиенические условия труда, функциональное состояние.

Анотація. Обґрунтовані особливості виробничої діяльності і санітарно-гігієнічні умови праці, які обумовлюють певну реакцію організму, зміну функціонального стану працівників.

Ключові слова: м'язова працездатність, гігієнічні умови праці, функціональний стан.

Annotation. The features of production activity and sanitary-hygenic terms of labour, which suppose certain reaction of organism, change of the functional state of workers, are grounded.

Key words: muscles capacity, hygienical terms of labour, functional state.

90. Грибовська І. Б.

Комплексна оцінка функціонального стану вестибулярної сенсорної системи глухих дітей та його корекція в процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Грибовська Ірина Борисівна ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 16 с.

Анотація. Виявлено особливості реакцій серцево-судинної і центральної нервової систем при вестибулярних подразненнях; з'ясовано кореляційні зв'язки між параметрами, що вивчалися; розроблено спеціальну програму занять фізичними вправами для корекції функціонального стану вестибулярної сенсорної системи.

Ключові слова: функціональний стан, вестибулярна сенсорна система, спеціальна програма занять, процес фізичного виховання, глухі діти.

Аннотація. Выявлена задержка физического развития глухих детей 6–10 лет, снижение физической и умственной работоспособности, а также показателей функционального состояния вестибулярной сенсорной системы.

Ключевые слова: функциональное состояние, вестибулярная сенсорная система, специальная программа занятий, процесс физического воспитания, глухие дети.

Annotation. The delay of physical development of deaf children is exposed 6-10 years, decline of physical and mental capacity, and also indexes of the functional state of the vestibular sensory system.

Key words: functional state, vestibular sensory system, special program of employments, process of physical education, deaf children.

УДК 37.01-056.263

91. Григорян А. А.

Рациональные формы динамики, темпы и периодичность прироста нагрузок, направленных на развитие физических качеств младших школьников на уроках физической культуры : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Григорян Арам Агванович ; ГГИФК. – Тбилиси, 1991. – 26 с.

Аннотація. Впервые получены данные о чувствительных (критических) периодах развития физических качеств у школьников Армении. Экспериментально обоснованы оптимальные исходные величины нагрузок, направленные на развитие скоростных, скоростно-силовых, собственно-силовых качеств и общей выносливости для учащихся младшего школьного возраста разного пола и уровня развития физических качеств. Научно обоснована методика нормирования и комплексного планирования нагрузок.

Ключевые слова: динамика, темп, прирост, нагрузка, физические качества, урок физической культуры.

Анотація. Уперше отримані дані про чутливі (критичні) періоди розвитку фізичних якостей у школярів Вірменії. Експериментально обґрунтовані оптимальні початкові величини навантажень, направлені на розвиток швидкісних, швидкісно-силових, силових якостей і загальної витривалості для учнів молодшого шкільного віку різної статі і рівня розвитку фізичних якостей. Науково обґрунтована методика нормування і комплексного планування навантажень.

Ключові слова: динаміка, темп, приріст, навантаження, фізичні якості, урок фізичної культури.

Annotation. Information is first got about the sensitiv (critical) periods of development of physical qualities at the schoolboys of Armenia. The optimum initial sizes of loadings, directed on development of, speed-power, actually-power qualities of speeds and general endurance for studying junior school age of different floor and level of development of physical qualities, are experimentally

grounded. The method of setting of norms and complex planning of loadings is scientifically grounded.

Key words: dynamics, rate, increase, loading, physical qualities, lesson of physical culture.

УДК 796.071.5

92. Гриненко М. Ф.

Методика лечебной физической культуры при комплексном лечении язвенной болезни желудка и двенадцатиперстной кишки в условиях стационара : автореф. дис. ... канд. пед. наук / М. Ф. Гриненко ; ГЦОЛИФК. – М., 1965. – 15 с.

Аннотація. Розроблена і експериментально обґрунтована методика ЛФК при консервативному лікуванні хворих виразковою хворобою в умовах стаціонару.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, комплексное лечение язвенной болезни желудка и двенадцатиперстной кишки.

Анотація. Розроблена і експериментально обґрунтована методика ЛФК при консервативному лікуванні хворих виразковою хворобою в умовах стаціонару.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, комплексне лікування виразкової хвороби шлунку і дванадцятипалої кишки.

Annotation. Developed and the method of medical physical culture is experimentally grounded at conservative treatment of patients ulcerous illness in the conditions of permanent establishment.

Key words: medical physical culture, method, kompleksnoe treatment of ulcerous illness of stomach and duodenum.

93. Грубар І. Я.

Дитячий травматизм: профілактика та реабілітація засобами фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Грубар Ірина Ярославівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2004. – 23 с.

Анотація. Визначено морфофункціональні показники травмованих і не травмованих дітей, властивості їх нервової системи та виявлено психологічні особливості й соціально-побутові чинники травматизму; розроблено спосіб визначення адаптаційної здатності людини до ймовірної реабілітації екстремального чинника; розроблено технологічну схему кінезитерапії у процесі фізичної реабілітації дітей на прикладі переломів кісток нижньої третини передпліччя; розроблено бальну систему оцінки ефективності фізичної реабілітації.

Ключові слова: дитячий травматизм, профілактика, реабілітація, засоби фізичного виховання.

Аннотация. Разработана технологическая схема кинезитерапии в процессе физической реабилитации детей на примере переломов костей нижней трети предплечья.

Ключевые слова: детский травматизм, профилактика, реабилитация, средства физического воспитания.

Annotation. The flowsheet of kineziterapii is developed in the process of physical rehabilitation of children on the example of breaks of bones of lower third of forearm.

Key words: child's traumatism, prophylaxis, rehabilitation, facilities of physical education.

УДК 796.011.3:371.72

94. Грузных Г. М.

Экспериментальное исследование выносливости и методов ее совершенствования у спортсменов с различными морфологическими особенностями : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Г. М. Грузных ; ГЦОЛИФК. – М., 1972. – 23 с.

Аннотация. Изучены взаимосвязи морфологических особенностей спортсменов с показателями работоспособности в упражнениях регионального и глобального характера; разработаны групповые методы воспитания выносливости у спортсменов разных весовых категорий.

Ключевые слова: выносливость, методы совершенствования, спортсмены.

Анотація. Вивчені взаємозв'язки морфологічних особливостей спортсменів з показниками працездатності у вправах регіонального і глобального характеру; розроблені групові методи виховання витривалості у спортсменів різних вагових категорій.

Ключові слова: витривалість, методи вдосконалення, спортсмени.

Annotation. Intercommunications of morphological features of sportsmen are studied with the indexes of capacity in exercises of regional and global character; the group methods of education of endurance are developed for the sportsmen of different gravimetric categories.

Key words: endurance, methods of perfection, sportsmen.

95. Губарева Т. И.

Профилактика остеохондроза поясничного отдела позвоночника и его обострений средствами лечебно-оздоровительной физической культуры в тренировке спортсмена : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Губарева Татьяна Ивановна ; ГЦОЛИФК. – М., 1989. – 21 с.

Аннотация. Впервые разработана программа применения комплекса лечебно-оздоровительных средств, направленных на профилактику остеохондроза поясничного отдела позвоночника и его обострений в

тренировке спортсмена с использованием специальных физических упражнений и массажа.

Ключевые слова: остеохондроз, профилактика, оздоровительная физическая культура.

Анотація. Уперше розроблена програма застосування комплексу лікувально-оздоровчих засобів, направлених на профілактику остеохондрозу поперекового відділу хребта і його загострень в тренуванні спортсмена з використанням спеціальних фізичних вправ і масажу.

Ключові слова: остеохондроз, профілактика, оздоровча фізична культура.

Annotation. The program of application of complex of lechebno-health facilities, directed on the prophylaxis of osteochondrosis of lumbar department of spine and his intensifying in training of sportsman with the use of the special physical exercises and massage is first developed.

Key words: osteochondrosis, prophylaxis, health physical culture.

96. Губка П. И.

Оптимальные тренировочные режимы в оздоровительном беге для мужчин различных профессиональных групп : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Губка Петр Иванович ; ГЦОЛИФК. – М., 1988. – 22 с.

Аннотація. Установлено, що більшість изучаемых показателей различных физиологических систем организма (сердечно-сосудистой, дыхательной, нервной, крови, опорно-двигательного аппарата) под влиянием оздоровительного бега достоверно изменяются не ранее, чем через 5–6 месяцев систематических занятий.

Ключевые слова: тренировочный режим, оздоровительный бег, мужчины различных профессиональных групп.

Анотація. Встановлено, що більшість показників різних фізіологічних систем організму (серцево-судинної, дихальної, нервової, крові, опорно-рухового апарату), що вивчаються під впливом оздоровчого бігу достовірно змінюються не раніше, ніж 5–6 місяців систематичних занять.

Ключові слова: тренувальний режим, оздоровчий біг, чоловіки різних професійних груп.

Annotation. It is set that the most studied indexes of the different physiological systems of organism (serdechno-sosudistoy, dykhatel'noy, nervous, blood, locomotorium) under influence at health run for certain change not before, what in 5-6 months of systematic employments.

Key words: training conditions, at health run, men of different professional groups.

УДК 796.422

97. Гулбиани Т. И.

Факторная структура физической работоспособности младших школьников : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика

физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Гулбиани Тристан Ираклиевич ; ГГИФК. – Тбилиси, 1991. – 20 с.

Аннотация. Установлена неоднородность внутренней структуры физической работоспособности у младших школьников, определяемая емкостью, мощностью, реализуемостью потенциальных возможностей и экономичностью. Обосновано, что емкость является основным фактором физической работоспособности младших школьников, независимо от календарного возраста и уровня биологического развития.

Ключевые слова: факторная структура, физическая работоспособность, младшие школьники.

Анотація. Встановлена неоднорідність внутрішньої структури фізичної працездатності у молодших школярів, визначена місткістю, потужністю, реалізованістю потенційних можливостей і економічністю. Обґрунтовано, що місткість є основним чинником фізичної працездатності молодших школярів, незалежно від календарного віку і рівня біологічного розвитку.

Ключові слова: структура чинника, фізична працездатність, молодші школярі.

Annotation. Heterogeneity of underlying structure of physical capacity is set at junior schoolboys, determined by a capacity, power, realized of potential possibilities and economy. It is grounded, that a capacity is the basic factor of physical capacity of junior schoolboys, regardless of calendar age and level of biological development.

Key words: factor structure, physical capacity, junior schoolboys.

98. Гурінович Х. Є.

Фізичний стан глухих дітей молодшого шкільного віку та його корекція засобами фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гурінович Христина Євгенівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2006. – 20 с.

Анотація. Розроблено та впроваджено у процес фізичного виховання програму корекції фізичного стану глухих дітей молодшого шкільного віку засобами фізичного виховання. Проаналізовано фізичне здоров'я глухих дітей, узагальнено роль засобів фізичного виховання та методики їх проведення з глухими дітьми.

Ключові слова: фізичне здоров'я, глухі діти, засоби фізичного виховання, методика їх проведення.

Аннотация. Проанализировано физическое здоровье глухих детей, обобщена роль средств физического воспитания и методики их проведения с глухими детьми.

Ключевые слова: физическое здоровье, глухие дети, средства физического воспитания, методика их проведения.

Annotation. The physical health of deaf children is analysed, the role of facilities of physical education and method of their leadthrough is generalized with deaf children.

Key words: physical health, deaf children, facilities of physical education, method of their leadthrough.

99. Гурфинкель А. И.

Всасывание в желудке во время мышечной деятельности различного характера и интенсивности : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.102 „Физиология человека и животных” / А. И. Гурфинкель ; ЯГПИ. – Ярославль, 1971.– 16 с.

Аннотація. Обосновано вплив на всасувальну здатність шлунку строго дозованих м'язових навантажень різного характеру і інтенсивності. Досліджені механізми регуляції всмоктування в шлунку під час м'язової діяльності.

Ключевые слова: дозированные нагрузки, интенсивность, механизмы регуляции желудка.

Анотація. Обґрунтований вплив на всмоктувальну здатність шлунку суворо дозованих м'язових навантажень різного характеру і інтенсивності. Досліджені механізми регуляції всмоктування в шлунку під час м'язової діяльності.

Ключові слова: дозовані навантаження, інтенсивність, механізми регуляції шлунку.

Annotation. Influence on suction ability of stomach of the strictly dosed muscle loadings of different character and intensity is grounded. The mechanisms of adjusting of suction are investigational in a stomach during muscles activity.

Key words: dosed loadings, intensity, mechanisms of adjusting of stomach.

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук:

100. Бабарин П. М.

Влияние активного двигательного режима на липидный обмен у лиц среднего и пожилого возраста : автореф. дис. ... д-ра биол. наук : [спец.] 03.093 „Биохимия” / П. М. Бабарин ; АН Узб.ССР. – Ташкент, 1972. – 56 с.

Аннотація. Изучен липидный обмен у лиц среднего и пожилого возраста под влиянием физических упражнений, уточнен диапазон адаптационных возможностей и уровень нагрузок в занятиях физическими упражнениями. Обоснована возможность использования их в качестве важного профилактического мероприятия в лечении нарушенного обмена липидов, наблюдаемого при атеросклерозе.

Ключевые слова: двигательный режим, липидный обмен, лица среднего и пожилого возраста.

Анотація. Вивчений ліпідний обмін в осіб середнього і літнього віку під впливом фізичних вправ, уточнений діапазон адаптаційних можливостей і рівень навантажень в заняттях фізичними вправами. Обґрунтована можливість використання їх як важливий профілактичний захід в лікуванні порушеного обміну ліпідів, спостережуваного при атеросклерозі.

Ключові слова: руховий режим, ліпідний обмін, особи середнього і похилого віку.

Annotation. A lipidnyy exchange is studied at the persons of middle and elderly age under influence of physical exercises, the range of adaptation possibilities and level of loadings is specified in employments by physical exercises. Possibility of the use is grounded them as an important prophylactic measure in treatment of the broken exchange of lipidov, looked after at atherosclerosis.

Key words: motive mode, lipidnyy exchange, persons of middle and elderly age.

101. Бондаренко Л. Б.

Біологічні функції вітаміну D₃ і його похідних : автореф. дис. ... д-ра біол. наук : [спец.] 03.00.04 „Біологічна хімія” / Бондаренко Лариса Борисівна ; УААН. – Л., 1996. – 44 с.

Анотація. Уперше виявлена здатність надлишку Ca²⁺, вітаміну D₃ та його похідних викликати зміни в сполучній тканині, зокрема в амінокислотному складі.

Ключові слова: біологічні функції, сполучна тканина, вітамін D.

Аннотация. Впервые определена роль витамина D₃ и его производных, которые выполняют в организме роль высокоактивных регуляторов процессов обмена аминокислот.

Ключевые слова: биологические функции, соединительная ткань, витамин D.

Annotation. The role of vitamin of D₃ and his derivatives which execute the role of high-activity regulators of processes of exchange of amino acid in an organism is first certain.

Key words: biological functions, connecting fabric, vitamin of D.

102. Виноградов В. Є.

Стимуляція працездатності і відновлювальних реакцій в системі тренувальних впливів в підготовці кваліфікованих спортсменів : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Виноградов Валерій Євгенович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2010. – 49 с.

Анотація. Уперше представлений підхід до формування системи впливів, спрямованих на стимуляцію і відновлення спеціальної працездатності спортсменів високого класу, як інтегральної складової тренувального процесу. На матеріалі легкої атлетики і академічного веслування тренувальні, позатренувальні стимулюючі, відновлювальні

впливи показані у вигляді двох сторін єдиного процесу. Показана можливість ефективного використання для цих цілей порівняно простих прийомів, процедур і методів впливів, які можуть бути широко використані в практиці. Вперше узагальнені дані науково-методичної літератури, пов'язані з вдосконаленням функціональної підготовленості в спорті на підставі вживання спеціалізованих позатренувальних впливів і обліку спрямованості тренувального процесу на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей спортсменів. Уперше сформовано систему впливів, яка заснована не лише на включенні в спортивну підготовку засобів стимуляції працездатності та відновлення реакцій, але й на обґрунтуванні принципів взаємоінтеграції тренувальних та позатренувальних впливів, режимів роботи і відпочинку, відновлювальних засобів. Це привело до виникнення принципово нового підходу по відношенню до всіх компонентів тренувального процесу і системи відновлення спортсменів, що в підсумку збільшило ефективність спортивної підготовки в цілому. Науково-методичне обґрунтування і експериментальна перевірка ефективності засобів, спрямованих на стимуляцію працездатності і відновлювальних реакцій, вперше дали можливість визначити зміст і режими їх використання для передстартової стимуляції працездатності, стимуляції функціональних можливостей при наростаючому стомленні і стимуляції відновлювальних реакцій з врахуванням фаз процесу відновлення. Це дозволило збільшити спеціалізовану спрямованість позатренувальних впливів такого типу і привести їх у відповідність з цільовими настановами тренувального процесу. Вперше показано, що зміни реактивних властивостей організму під впливом стомлення можуть складати змістовну основу для визначення спрямованості засобів стимуляції працездатності і відновлювальних реакцій в тренувальних і змагальних циклах підготовки кваліфікованих спортсменів. Це дозволило визначити критерії відновлення здатності організму адекватно реагувати на повторні навантаження, характерні для ударних і змагальних мікроциклів кваліфікованих спортсменів. Уперше розроблені позатренувальні засоби стимулюючого характеру, спрямовані на мобілізацію функцій і збільшення здатності організму протистояти стомленню в екстремальних умовах змагальної діяльності. Це може бути реалізовано за допомогою засобів, заснованих на ефектах застосування вправ в режимах, близьких до ізокінетичних, з поступливим і долаючим опором (вправи з партнером), сегментарного масажу (рефлексогенні впливи, що підсилюють ефект вправ), а також спеціальних режимів роботи інспіраторних м'язів, що впливають на їх витривалість і збільшують чутливість реакцій кардіореспіраторної системи організму спортсменів. Представлені комплекси тренувальних і позатренувальних засобів єдиної спрямованості для вдосконалення ключових компонентів функціональної підготовленості, які визначають спеціальну працездатність кваліфікованих спортсменів. Вживання таких комплексів дозволило підвищити тренувальний ефект занять з великими навантаженнями і збільшити реалізаційні можливості кваліфікованих спортсменів в процесі змагальної діяльності. Розроблена концепція

комплексного управління передстартовою мобілізацією функцій, процесами стомлення і відновлення при напруженій тренувальній і змагальній діяльності різної спрямованості в циклі підготовки «засоби стимуляції працездатності - засоби корекції стомлення в процесі тренувального заняття (діяльності змагання) - засоби відновлення (нормалізації) функцій - засоби стимуляції надвідновлення функцій - засоби стимуляції працездатності - засоби корекції стомлення в процесі тренувального заняття (змагальної діяльності)» в умовах занять (змагань) з великими навантаженнями, що чергуються. Результати аналізу специфічності ефектів застосовування засобів стимуляції і відновлення в тренувальному процесі і в змагальній діяльності в швидко-силових спортивних дисциплінах (легка атлетика, спринт) і у видах спорту з вираженим проявом витривалості (академічне веслування) створили передумови для формування принципів їх цільового використання з врахуванням спрямованості тренувального процесу в інших видах спорту.

Аннотація. На основі теоретичного аналізу і експериментальної перевірки розроблена методологія комплексного застосування внутренітренувальних і тренувальних засобів стимуляції працездатності і відновлення для реалізації потенціалу спеціальної витривалості в спортивній підготовці кваліфікованих спортсменів. Методологією є система знань про цільове призначення засобів стимуляції працездатності і відновлення, принципи їх застосування, залежність від спрямованості тренувального процесу і змагальної діяльності. Вона включає науково-теоретичне обґрунтування методичного підходу до застосування внутренітренувальних засобів стимуляції відновлення і працездатності в структурних формах тренувального процесу. В основі концепції лежить об'єднання внутренітренувальних засобів в єдині цикли «засоби стимуляції працездатності-засоби корекції втоми в процесі тренувального заняття (змагальної діяльності)-засоби відновлення (нормалізації) функцій-засоби стимуляції надвідновлення функцій-засоби стимуляції працездатності-засоби корекції втоми в процесі тренувального заняття (змагальної діяльності)» в умовах чергуються занять (етапів змагань) з великими навантаженнями. Реалізація такого підходу стала можливою в результаті отриманих ефектів від застосування спеціально розроблених комплексів внутренітренувальних впливів стимуляційного типу, які мали відмінності за спрямованістю і цільовими настановами при їх використанні в конкретних ситуаціях спортивної підготовки. Виділені внутренітренувальні засоби для передстартової стимуляції працездатності, корекції втоми в процесі тренувальної і змагальної діяльності, стимуляції відновлення після великих тренувальних (змагальних) навантажень.

Ключові слова: працездатність, відновлення, підготовка кваліфікованих спортсменів, втома.

Annotation. On the basis of theoretical analysis and experimental verification methodology of application subsidiary means for special working capacity potential realization of qualified athletes in training and performance was developed. Methodology is the system of knowledge's having a special purpose setting subsidiary means, principles of their application depending on an orientation of training process and performance. It includes the science-theory ground conception of application subsidiary means for recovery and working capacity stimulation in structural formations of training process. An association of subsidiary means in single cycles lies in basis of conception working capacity stimulation «load-recovery-recovery stimulation-working capacity stimulation-load» in the conditions of the alternated reading with the large loadings (performance). Realization of such approach became possible as a result of verification of effects of especially neat stimulating subsidiary means complexes which had differences on an orientation and having special purpose settings on their use in the concrete situations of sporting preparation. Provided subsidiary means for stimulation of capacity before performance, corrections of fatigue in the process of training and competition activity, recovery stimulations after the large trainings (competition) loadings. The terms of their integration are certain in sporting preparation of high class athletes. These terms are related to optimization of training process planning due to forming of single having special purpose orientation training and subsidiary means, their complex application that stimulates more high adaptation possibilities in an aggregate and as a result — increases efficiency of training and competition activity of athletes. The conclusions fonnulated in-process is conceptual. They form principles of further perfection of going near development of subsidiary means methods application for capacity stimulation and recovery in different kinds of sport.

Key words: subsidiary means, stimulation of working capacity, recovery stimulation, potential realization, qualified athletes.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абабнех Мохамед.	1	Бібік Р. В.	43
Абдул Вахаб Али Хаджем.	2	Блавт О. З.	44
Абдумавлян Абдурахманов.	3	Благій О. Л.	45
Абрамов М. И.	4	Блюдик В. С.	46
Аванесов В. У.	5	Бойко Ю. Н.	47
Айрапетова К. Г.	6	Болдурчиди П. П.	48
Акбаров А. Э.	7	Бондар О. М.	49
Алексеев В. В.	8	Бондаренко Е. И.	50
Алексеев В. М.	9	Бондаренко Л. Б.	101
Алиханова Л. И.	10	Боровик О. А.	51
Алонсо Лопес Рамон Фавиан.	11	Бородачева Е. С.	52
Алоян Ш. А.	12	Бочкова Н. Л.	53
Аль-Гирибави Фатъма-Х-Абуд.	13	Бруно Вальин Абреу.	54
Аль-Саади-а-Казем Салах.	14	Буровых А. Н.	55
Анкудинова И. А.	15	Бутаев В. К.	56
Астраханцев Е. А.	16	Бутченко Л. А.	57
Ахундов К. М.	17	Быстров В. М.	58
Ахшарумова Г. И.	18	Вайшвила Ч. А.	59
Бабарин П. М.	100	Варгашкин П. Р.	60
Багаутдинов Р. М.	19	Вардишвили И. А.	61
Багочюнас С. М.	20	Василягина А. П.	62
Базулько А. С.	21	Василяускас К. М.	63
Бали Абдерразак Бен Мохамед.	22	Васин Ю. Г.	64
Балыкина Р. М.	23	Васина И. Д.	65
Бальчюнайте Б. И.	24	Вербианова З. Г.	66
Баракат Нури.	25	Виноградов В. Є.	102
Баскин К. А.	26	Виру Э. А.	67
Басов Ю. В.	27	Вовканич А. С.	68
Батлуни Насер Тауфик.	28	Волков В. М.	69
Батыршина А. А.	29	Волкова Т. В.	70
Бахрамова Т. В.	30	Волошин В. И.	71
Бачваров М. Й.	31	Воронов П. М.	72
Бачинська Н. В.	32	Вржесневський І. І.	73
Безверхов В. П.	33	Гайдес А. М.	74
Безкопильний О. О.	34	Гайнетдинов Н. М.	75
Беккер В. И.	35	Галайтатий Г. Д.	76
Белявская С. Ф.	36	Гарби Т. И.	77
Бельхирия Аман Алгах Бен.	37	Гаспаркене О. П.	78
Бен Жедду Адель Бен Лабрі.	38	Гачечиладзе Я. В.	79
Березкина К. В.	39	Гиппенрейтер Е. Б.	80
Битюцкая Л. А.	40	Гоглювата Н. О.	81
Бичук І. О.	41	Годик М. А.	82
Бичук О. І.	42	Головинская Н. В.	83

Голод Л. И.	84	Грубар І. Я.	93
Голомазов С. В.	85	Грузных Г. М.	94
Голубкова Р. М.	86	Губарева Т. И.	95
Гониянц С. А.	87	Губка П. И.	96
Городниченко Э. А.	88	Гулбиани Т. И.	97
Горчаков А. М.	89	Гурінович Х. Є.	98
Грибовська І. Б.	90	Гурфинкель А. И.	99
Григорян А. А.	91		
Гриненко М. Ф.	92		

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

Артеріальний тиск	- 67
Біологічні функції	- 101
Бронхіальна астма	- 22
Вертебральна неврологія	- 77
Вестибулярний аналізатор	- 19,20
Відновлення	- 14,69
Вікові зміни	- 58
Вугільна ангідраза крові	- 65
Гіподинамія	- 14
Діти різного віку	- 1
Дитячий травматизм	- 93
Дозований біг	- 16
Дозовані навантаження	- 99
Жовчний міхур	- 1
Засоби відновлення	- 5
Координація рухів	- 74
ЛФК	- 18,23,30,36,39,50,52,70,84,86,92
Масаж	- 2,25
Морфофункціональні ознаки	- 11
Ожиріння	- 64
Оздоровчі заняття	- 45
Оздоровчий біг	-
Остеохондроз	- 95
Порушення опорно-рухового апарату	- 49
Порушення постави	- 38,42,43,55,71,83
Пошкодження суглобів	- 28,31
Працездатність	- 68,76,80,89,97,102
Профілактика плоскостопості	- 41
Ритмічна гімнастика	- 16
Рухові дії, режим	- 47,100
Сенсомоторні функції	- 34
Серцева діяльність	- 61
Спеціальні медичні групи	- 44,73,78
Спортивна морфологія	- 72
Точність рухів	- 85
Туберкульоз легень	- 48
Фармакологічні засоби	- 60
Фізичний розвиток	- 59
Фізичний стан	- 6,98
Фізичні вправи	- 17,40
Фізичні навантаження	- 1,2,9,10,12,15,21,24,29,32,33,37, 54,56,64
Фізичні якості	- 62,82,87,88,91,94

Формування постави	- 13
Функції дихання	- 4,7,26,46,66,79
Функціональний стан	- 27,35,57,90
Хронічна пневмонія	- 22

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ
ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**
Анотований бібліографічний покажчик
трьома мовами

Книга 3

Частина 1

Медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту
(А-Г)

Укладач – Ірина Свістельник